

**A SZAKKÖZÉPISKOLAI SZAKMACSOPORTOS
ALAPOZÓ OKTATÁS
EMELT SZINTŰ**

ISKOLAI PROGRAMJA

11 - 12. évfolyam

Érvényes a 2003-2004-es tanévtől felmenő rendszerben
Átdolgozva, utolsó módosítás: 2004. április 26.

Az emelt szintű szakmacsoportos alapozó oktatás iskolai kínálata:

- 1. emelt szintű szakmacsoportos alapozó oktatás az informatika szakmacsoportra***
(2. oldal)
- 2. emelt szintű szakmacsoportos alapozó oktatás a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportra***
(30. oldal)
- 3. emelt szintű szakmacsoportos alapozó oktatás a vendéglátás - idegenforgalom szakmacsoportra***
(40. oldal)

1. EMELT SZINTŰ SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ OKTATÁS AZ INFORMATIKA SZAKMACSOPORTRA

Az emeltszintű szakmacsoportos alapozó oktatás tantervében a tantárgyra vonatkozó kerettantervi követelmények kiegészülnek az informatika szakmacsoport szakmai előkészítő érettségi tantárgyra, az " **Informatikai alapismeretek** "-re vonatkozó emeltszintű érettségi vizsga követelményeivel.

Így az emeltszintű oktatás azoknál a résztantárgyaknál jelent többlet tartalmat, amelyek az emeltszintű érettségi vizsga követelményeibe beépülnek. Ezek: Számítógép programozás, , Adatbáziskezelés. (A táblázatban kurzív)

A tanterv ezeket a résztantárgyakat érinti. Az emeltszintű **többlettartalmak félkövér** betűstílusban jelennek meg.

Az emeltszintű oktatás óraszámja két komponensből áll. A nem emeltszintű képzésre megállapított óraszámokból és a többlettartalmakra vonatkozó többletóraszámokból.

A táblázatban a többletóraszámokat a + jelzi.

Óraterv

11. évfolyam

Szakmacsoportos alapozó oktatás tartalma	óraszám		
	éves	heti	ciklus
Résztantárgy			
Informatikai szakmacsoportos alapozó ismeretek	185	5	10
<i>Számítógép programozás</i>	<i>185</i>	<i>3 + 2</i>	<i>6 + 4</i>
Informatikai szakmacsoportos alapozó gyakorlatok	185	5	10
<i>Számítógép programozási gyakorlatok</i>	<i>185</i>	<i>5</i>	<i>10</i>
Összesen	370	10	20

12. évfolyam

185

Szakmacsoportos alapozó oktatás tartalma	óraszám		
	éves	heti	ciklus
Résztantárgy			
Informatikai szakmacsoportos alapozó ismeretek	128	4	8
<i>Számítógép programozás</i>	<i>64</i>	<i>1 + 1</i>	<i>2 + 2</i>
<i>Adatbázis-kezelés</i>	<i>64</i>	<i>1 + 1</i>	<i>2 + 2</i>
Informatikai szakmacsoportos alapozó gyakorlatok	192	6	12
<i>Számítógép programozási gyakorlatok</i>	<i>128</i>	<i>4</i>	<i>8</i>
<i>Hardverismeret és gyakorlat (B változat -szoftverorientációjú szakmai kimenet)</i>	<i>64</i>	<i>2</i>	<i>4</i>
Összesen	320	10	20

INFORMATIKAI SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ ISMERETEK 11-12. évfolyam

Célok és feladatok

A szakmacsoportos alapozó oktatás lehetőséget nyújt a kiválasztott szakmacsoport közös szakmai elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátítására, a készségek, képességek fejlesztésére, az érettségire való felkészülésre, a pályaválasztási döntés, illetve a szakirányú felsőfokú továbbtanulás előkészítésére és az érettségi utáni szakképzés megalapozására.

Az *Informatikai szakmacsoportos alapozó ismeretek* tanításának célja a szakmacsoportban a tanulók pályaválasztásának megerősítése, valamint a szakmacsoport tevékenységformáinak és technológiáinak megismertetése. A tananyag feldolgozása adjon lehetőséget a tanulók tapasztalatainak rendszerezésére, értékelésére, elemzésére.

Keltse fel az érdeklődést az elméleti alapok iránt, mutassa be a különböző munkakörökben végzett munkatevékenységeket, járuljon hozzá a tanulók egyéni életpályájának reális megtervezéséhez. Alakítsa ki a műszaki foglalkozásokat megalapozó természettudományi szemléletet, készítsen fel a gyakorlati munkára.

A természettudományi tantárgyak tananyagára építve fejlessze, formálja a tanulók műszaki szemléletét. Fejlessze a tanulók kreativitását, logikus gondolkodását, célirányos műszaki feladatmegoldó képességét. Különösen a tizedik évfolyamtól kezdve ismertesse meg a tanulókkal az informatikai szakmák egyik legfontosabb alkotó tevékenységének, a számítógép programozásnak alapelveit, módszereit és egyszerű fogásait. Alakítsa ki a tanulóknál a pontos és minőségi munkavégzés igényét, a környezettel szembeni felelősségérzetet, a lényegmegragadó képességet és a berendezések, eszközök szakszerű, gondos használatának, kezelésének igényét.

A *műszaki pályák világának* megismertetésével segítse elő a tanulók megalapozottabb pályaválasztását.

Az *Anyag- és eszközismeret* ismertesse meg a tanulókkal az informatikai szakmákban alkalmazott anyagok és eszközök általános tulajdonságait, felhasználhatóságukat.

A *műszaki ábrázolás és képfeldolgozás alapjai* fejlessze a tanulók térlátását, térszemléletüket, vizuális kultúrájukat. Készítse elő a tanulókat a számítógéppel támogatott ábrázolás, képfeldolgozás technikájával foglalkozó tevékenységekhez szükséges ábrázolási ismeretek és alkalmazások elsajátítására.

A *Számítógép-programozás* oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék az alapvető programozási elveket és tételeket, a programozási elmélet alapjait, a strukturált programozás fogásait és az egyszerűbb programtervezési módszereket, a korszerű objektumorientált programozás alapjait. Az elmélethez kapcsolódó gyakorlat keretében önálló feladatokon keresztül mélyítsék el tudásukat. Ismerjék meg a korszerű objektumorientált és vizuális programozási elveket és azok egyszerűbb alkalmazását.

Az *Adatbázis-kezelés* oktatásának célja a rendszerelméleti ismeretek és az ezzel kapcsolatos adatbázis-tervezési és -szervezési ismeretek elsajátítása. Feladataik kapcsán ismerjék meg a tanulók a hagyományos adatszerkezet és az integrált adatszerkezet kezelésével kapcsolatos alapfogalmakat és eljárásokat.

Fejlesztési követelmények

A tananyag tanulása során fejlődjenek a tanulók szakmai tantárgyak tanulásához szükséges képességei, így különösen az ismeretelemző-értékelő gondolkodás, az önálló ismeretszerzés képessége, az ismeretek alkalmazásának képessége.

Fejlessze a szóbeli és írásos műszaki kommunikációs képességeket, a rajzi készségeket. A tanulók a szóbeli kommunikációban törekedjenek a feldolgozott témákhoz kapcsolódó szakkifejezések szabatos és helyes használatára, írásos munkáikban, rajzfeladataikban az igényes külalakra. A tevékenység során szokjanak hozzá a tanulók a számítástechnikai eszközök használatához. Alakuljon ki a tanulóknál az önálló tanulás, feladatmegoldás igénye, érezzék meg a tanulási eredmények, sikerek értékét, örömet. Alakuljon ki, fejlődjön, erősödjön meg a tanulók saját munkájukkal kapcsolatos igényessége, munkájuk legyen átgondolt, célszerű, eredményes.

A tevékenység során folyamatosan erősödjék a tanulási és szakmai motiváció. Alakuljon ki a reális önismeret, váljon tudatos döntéssé a pályaválasztás. Ismerjék meg a szakmai tevékenységek végzéséhez szükséges magatartási szabályokat, magatartásformákat.

Széchenyi István Szakképző Iskola

A szakmai tanulmányi tevékenység által alakuljon ki, fejlődjön, erősödjön a szakmacsoporthoz, az informatikai szakmákhoz való kötődés.

Alakuljon ki a felelősségérzetük egymás iránt, a társakkal való együttműködési képesség, a közösség és az egyén érdekei összeegyeztetésének képessége.

11. évfolyam

Belépő tevékenységformák

Számítógép-programozás II.:

A tanult programozási nyelv(ek) alkalmazása (fejlesztési háttere, felépítése, utasításkészlete stb.). A strukturált programozás főbb jellemzőinek alkalmazása, a programstruktúra kialakításának, menetének alkalmazása, a programozási tételek alkalmazása. Az objektumorientált programozás céljának, módszereinek ismerete és alkalmazása.

Számítógép-programozás II.

Témakörök	Tartalmak
Programozás-technikai alapismeretek, programtervezés	A feladat megfogalmazása. Matematikai modell felépítése. Algoritmuskészítés módszerei. Mintakódok olvasása, dokumentáció elemzése. A programozás folyamata. Folyamatábrázolási módszerek, struktogramok. Kódolás, tesztelés és dokumentáció feladata, főbb jellemzői.
Értékadás, változók, konstansok	Adatelemzés, adatszerkezet felépítése. Típus, változó, konstans fogalma, deklarációja, szerepe a programban. Típusok kiválasztása. A programok szerkezete, főbb elemeik (fogalmak). Egyszerű adatszerkezet megfogalmazása. Műveletek összetett adatszerkezetekkel.
Elágazások és ciklusok szervezése, függvényhívások	Feltételes elágazás tervezése. Ha - akkor - egyébként szerkezet. Esetelemzés és szétválasztás. Példák ciklusokra. A ciklusteszt helyének meghatározása. Szándékolt kilépés ciklusból. Példák függvényekre, saját függvény és eljárás tervezése. A programkönyvtár fontosabb eljárásainak elemzése, alkalmazási feltételek, átadható adatok, paraméterek.
Programozási tételek	A programozási tételek célja, tartalma, alkalmazási köre. Példaelemzés programozási tételekre. Algoritmuskészítés összetett gyakorlati feladatokhoz. Fájlkezelés programból.
Az objektumorientált programozás elve és alapjai, objektumok felépítése és tulajdonságai	Fogalomkörök. Az objektumok tulajdonságainak elemzése. Objektumok hierarchiája és viselkedése. Dinamikus objektumok.

A továbbhaladás feltételei

Számítógép-programozás II.:

A tanulók tudják alkalmazni a legfontosabb programozási elveket és módszereket. Legyenek tisztában a folyamatábrázolás szabályaival. Tudjanak folyamatábrát olvasni, értelmezni. Tudjanak algoritmus-leírást készíteni. Legyenek képesek a feladat megfogalmazására, a megoldási stratégia kidolgozására.

A tanulók ismerjék az adatszerkezetek általános tulajdonságait és típusait. Legyenek tisztában az adatdeklaráció szerepével, a változók érvényességi körével. Ismerjék az összetett adatszerkezetek alapeseteit. Értelmezzék az adatvektor és adatmátrix fogalmát, alkalmazási körét.

A tanulók tudják alkalmazni az alapvető logikai vizsgálatok módszereit, a strukturált, függvényhívás alapú programozás főbb jellemzőit. Legyenek tisztában a logikai feltételvizsgálat helyének fontosságával.

A tanulók ismerjék fel a fontosabb alapfüggvényeket és a paraméterátadás alapjait, a hívási szabályokat az adott nyelvben. Legyenek tisztában egy adott feladat megoldásához szükséges tételek kiválasztásával.

A tanulók ismerjék az objektumorientált programozás elvét, az objektum fogalmát, szerkezetét. Tudják az adatmező, metódus és osztály fogalmát és jelentőségét.

Értelmezzék az objektumhoz kapcsolódó metódusokat. Tudják megkülönböztetni a függvényt, eljárást és metódust. Ismerjék az objektumok általános felépítését, kialakításuk elvét, tartalmát. Legyenek tisztában az öröklődés fogalmával és jelentőségével. Tudjanak objektumokat azonosítani, jellemző közös tulajdonságokat kiemelni, kapcsolatokat kialakítani.

Legyenek képesek komplex gyakorlófeladatot a tanult elemek alapján megtervezni és a gyakorlati munkára előkészíteni.

Érettségi kompetenciák: **Programozás**

Programozási alapismeretek	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a programozási lépéseket.- Ismerjen egy programfejlesztő környezetet.- Ismerje a programozási környezet alapvető beállításait.- Értse egy egyszerű feladat algoritmusának az elkészítését és leírását valamilyen algoritmus leíró eszköz használatával.- Alkalmazza az algoritmus szerinti program készítését. (A további követelmények erre a programra vonatkoznak!)- Értse egy félkész program folytatását, illetve javítását.- Értse a hibakeresést és a hibajavítást.- Alkalmazza az eredménynek képernyőn, vagy nyomtatón történő megjelenítését.
Algoritmusok	<ul style="list-style-type: none">- Értse az algoritmus-leíró eszközök használatát.- Alkalmazza az algoritmus-leíró eszközöket egyszerű feladatok elkészítéséhez és leírásához. (mondatszerű leírás, struktogram)- Ismerje a rekurzió fogalmát.
A programkészítés környezete	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a használt fejlesztői környezetet és követelményeit.
Programnyelv ismerete	<p><i>Értékkadás, változók, konstansok</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza az elemi adattípusokat. (egész- és valós számok, logikai, karakteres, és mutató típusok)- Értse az összetett adatszerkezetek közül a tömböt.- Ismerje a szövegek (string, karakterlánc) kezelését.- Ismerje a verem, a sor és a lista struktúrákat.- Alkalmazza a megfelelő adattípust. <p><i>Vezérlési szerkezetek (Szekvenciák, elágazások, ciklusok):</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Alkalmazzon szekvenciákat.

	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazzon elágazásokat.- Alkalmazzon különböző ciklusokat. (Tesztelés helye, feltételes elágazás tervezése) <p><i>Függvények, eljárások</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Alkalmazzon a programkönyvtár fontosabb eljárásait. (Alkalmazási feltételek, paraméter átadás)- Értse a függvények hívását. <p><i>Adatállományok:</i></p> <ul style="list-style-type: none">- Ismerje a típusos állományokat.(létrehozás, írás, olvasás, módosítás)- Alkalmazzon szöveges állományokat. (Írás, olvasás, hozzáfűzés szabványos eszközökkel.)
Programozási tételek	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a programozási tételek tartalmát, alkalmazási körét.- Értse egyszerű feladatok programjainak az elkészítésénél az összegzés, eldöntés, szekvenciális keresések, szélsőérték kiválasztás, megszámlálás, belső rendezések, egyesítés, szétválogatás, kiválogatás, összefuttatás tételeinek alkalmazását.- Tudja alkalmazni a programozási alaptételeket feladatok megoldásához.
Hibakeresés, tesztelés, hatékonyság	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a töréspontok elhelyezésének és a lépésenkénti végrehajtásnak a módszereit.
Az objektumorientált programozás alapjai	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje az objektum-létrehozást valamilyen vizuális nyelven.- Ismerjen egy vizuális fejlesztő eszközt egy elemi program létrehozására.

12. évfolyam

Belépő tevékenységformák

Számítógép-programozás III.:

Egy vizuális programnyelvnek alkalmazói szintű megismerése.

Objektumok létrehozása és programozása grafikus fejlesztői környezetben. Eseménykezelés egyszerű formokon.

Hálózati topológiai ismeretek elmélyítése.

Adatbázis-kezelés:

Relációk képzése és matematikai hátterük alapjainak alkalmazása.

A relációs adatbázis szerkezetének elemzése, adattáblák felépítése, tervezésük gyakorlása.

Adatbázis feltöltése és rendezése, a felhasználói interaktivitás tervezése. Adatkeresés, szűrés, listázás, válogatás az adattáblában. Válogatás kulcsmezők szerint.

Korszerű lekérdezések - az SQL nyelv alapjainak alkalmazása. Vizuális interaktív adatbázis-kezelés, űrlapok és riportok tervezése grafikus segédprogramok (varázsló) segítségével.

Számítógép-programozás III.

Témakörök	Tartalmak
A vizuális programozási nyelv	Alapfogalmak. Vizuális programobjektumok tanulmányozása. Adatátadás formok között. Eseményvezérlés.
A hálózati architektúrák jellemzése	Hálózatok osztályozása. Topológia fogalma. Szinkronizáló karakterek, start- és stopbitek. A kódolási eljárások. Az IEEE 802-es szabványcsalád. Az FDDI-szabvány. Az OSI-modell rétegei és megvalósításuk. Az IPX, SPX, NETBIOS és TCP/IP fogalma. Nowell Netware, Win NT-2000-XP alkalmazói ismeretek. Az RPC protokoll megvalósítása, szintaxisai. Adatábrázolás és adattömörítés. Könyvtárkatalógus-szerkezet, hierarchiák, jogosultságok.

Adatbázis-kezelés

Témakörök	Tartalmak
Az adatbázis-kezelés alapfogalmai	Történeti háttér, szabványok. Adatbázismodellek. Adattábla szerkezete, mezők típusainak meghatározása. Kapcsolómező és index fogalma.
Relációk képzése és matematikai hátterük	A reláció fogalma, kialakítása. Alapvető relációs és halmazműveletek. Egyszerű relációtervezés. Kapcsolatteremtés táblák között. Az adattábla összetartozó rekordjai és mezői. Számított adatok és ismétlődő adatok. A kulcsmező kiválasztásának módszere. A normalizálás folyamata.
Adatbázis feltöltése és rendezése	Adatbázisok létrehozása segédprogramokkal és önálló fejlesztő

	rendszerrel. Mezőtípusok, adatbázisfájl-típusok. Karakteres adatmezőkön végezhető műveletek. Adatbázisrekordok feltöltése azonos adatokkal, sorozatokkal, dátumértékekkel. Adatsorok rendezése.
Szűrés, listázás és keresés az adattáblában	Adatmegjelenítési formációk. Felhasználói interaktivitás, feladatok. Az SQL utasításkörének megismerése, leírása. Az SQL nyelv elemei. Kliens-szerver-hierarchia.
Űrlapok és formok használata	Korszerű alapszintű adatbázis-kezelő program elemzése. Adatbeviteli űrlap tervezése. Adatfeltöltő és információkereső űrlapok alkalmazása. Adatbeviteli eszközök, választó vezérlők és listaablakok alkalmazása.

A továbbhaladás feltételei

Számítógép-programozás III.:

A tanulók ismerjék a modern vizuális programozás alapjait, a vizuális objektumok fogalmát, főbb típusait.

Legyenek tisztában a vizuális objektumok tulajdonságaival, a hozzá rendelhető események jelentőségével, az egyes eseményobjektumot reprezentáló kontrollok feladatával, kiválasztásuk elvével. Ismerjék és értsék a felhasználói aktivitásra tervezett programok működési elvét, a programozás szabályait.

Legyenek tisztában az események kiváltó eszközeivel, az eseményvezérlés által megvalósítható sokoldalúsággal.

Tudjanak form- és kontrolltulajdonságokat meghatározni.

Érettségi kompetenciák: **Programozás**

Az objektumorientált programozás alapjai	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje az objektum-létrehozást valamilyen vizuális nyelven.- Ismerjen egy vizuális fejlesztő eszközt egy elemi program létrehozására.
--	---

Ismerjék az OSI-modell rétegeit, a leggyakrabban alkalmazott szabványokat és megvalósításait. Értsék az IEEE 802.X szabványcsaládot és az Ethernetet.

Ismerjék a hozzáférési és hibakezelési eljárásokat és jellemzőket.

Ismerjék a hálózati és szállítási rétegek jellemző algoritmusait.

Ismerjék és értsék a legfontosabb biztonsági rendszereket.

Érettségi kompetenciák: **Hálózati ismeretek**

Hálózati alapok	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a helyi és a távoli hálózatok <i>Netikett</i>-jét- Ismerje a hálózati bejelentkezést és kijelentkezést.- Ismerje az ügyfél-kiszolgáló és az egyenrangú hálózati architektúrák fontosabb jellemzőit.- Ismerje a megfelelő felhasználói jelszó kiválasztásának ismérveit. (hosszúság, „megjegyezhetőség”, stb.)
Bejelentkezési környezet kialakítása	<p>(A módosítás végrehajtása, bemutatása: csak a kizárólag oktatási célra szolgáló hálózaton történhet!)</p> <ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza a jelszómódosítást.- Ismerje a felhasználói profilt.- Ismerje saját felhasználói profilját.- Ismerje saját felhasználói profiljának módosítási lehetőségeit.- Ismerje fel a rendellenes hálózati bejelentkezést.
Hálózati operációs rendszer használata	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a biztonsági hierarchiát. (azonosító, jelszó, jogosultságok)- Ismerje a felhasználói csoportokat.- Ismerje saját hálózati környezetében a felhasználói adatbázis jellemzőit.- Alkalmazza a hálózati nyomtatást.- Ismerje az adott hálózati környezet alapvető segédprogramjait és azok szolgáltatásait.- Alkalmazza egy fájl, vagy mappa tulajdonságainak a lekérdezését, illetve megváltoztatását.- Értse a kijelentkezés szükségességét és módjait.
Kommunikáció a hálózaton	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a levelezés szabályait. (Etikett)- Alkalmazza a hálózati levelezést.- Értse a levelezőprogram saját igényei szerinti beállítását.- Alkalmazza a levelezési címlistát.- Alkalmazza a fájlcsatolást.- Alkalmazza a javító csomagok, szoftver kiegészítések letöltését.- Ismerjen levelezési listákat.- Ismerje a kereső szoftverek legfontosabb tulajdonságait. (heurisztikus és tematikus keresőprogramok)- Alkalmazza keresésnél a logikai operátorokat.- Értse a keresés eredményének az értékelését a forrás alapján (megbízható, nem megbízható)- Ismerje a Web oldalak mentését, nyomtatását.- Ismerje a portál fogalmát.- Ismerjen magyar portálokat fontosabb információk eléréséhez.- Ismerje az információk megjelenítésének újabb generációs eszközeit (Keret, Java applet, VRML, Flash, stb.) Értse az Interneten leggyakrabban előforduló állományformátumokat.- Értse a HTML leíró nyelv alapelemeit.- Alkalmazza egy szöveges dokumentum HTML formában történő elmentését.- Értse egy grafikus Webszerkesztő használatát egy egyszerű Weblap-szerkesztési feladat elvégzéséhez.

Adatbázis-kezelés:

A tanulók ismerjék az adatbázis fogalmát, különböző modelljeit - hangsúlyosan a relációs modellt. Értsék meg az adatbázis-kezelés feladatát és problémakörét. Érzékeljék az adatbázis- és a táblázatkezelővel leképzett adattábla közötti különbséget.

Legyenek tisztában a relációs adatbázis tábláinak, mezőinek és rekordjainak kialakításával, és az ezeken végzett műveletek matematikai alapjaival. Értsék a táblák közötti kapcsolatteremtés elvét és lényegét. Legyen gyakorlatuk az adattáblákban keletkező redundanciák felismerésében.

Legyenek tisztában a kulcsmező szerepével, az indexelés folyamatával. Ismerjék az adatbázisok tervezésének és létrehozásának egyszerűbb eseteit. Legyenek képesek kisebb feladatokhoz mezőtípusokat meghatározni.

Ismerjék és értsek a fizikai és logikai állományrendezés közötti különbséget, az adatbázisban való adatkeresés célját és módszereit. Tudják alkalmazni a segédprogramok lekérdező utasításait. Tudjanak különbséget tenni az adattábla szűrése és a lekérdező állomány létrehozása között.

A tanulók ismerjék és értsek az SQL programnyelv szükségességét, célját, működési elvét.

Ismerjék az egyszerű lekérdező SQL-mondat felépítését, az adatdefiníció és adatmanipuláció lényegét. Gyakorlattan tudjanak egyszerű záradékokat, csoportképzőket megfogalmazni. Tudjanak adatbeviteli űrlapot tervezni, az űrlapon vezérlőket elhelyezni.

Érettségi kompetenciák: **Adatbázis-kezelés**

A relációs adatbázis-kezelés alapfogalmai	<ul style="list-style-type: none">- Értse a relációs adatbázis fogalmát.- Ismerjen egy adatbázis modell leírást.- Ismerje az adathalmazból adatbázis készítést.- Ismerje a kulcsmező kiválasztását.
Adatbázis-kezelő használata	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a fontosabb mező típusokat (szám, szöveg, dátum, logikai, pénznem), valamint azok jellemzőit. (alkalmazás, hossz, műveletvégzési lehetőségek.)- Ismerje az adatbázis kezelő által használt állományokat.- Értse a létező adatbázis megnyitását.- Értse adatbázis adattáblájának létrehozását adott mezőkkel, adott tulajdonságokkal, elsődleges kulccsal.- Alkalmazza a rekordokat törlését, vagy új adatokkal történő felülírását.- Értse a mezők módosítását.- Értse egy előírt kapcsolatokkal rendelkező adatbázis létrehozását. (mezők helyes kiválasztása, kulcsmező meghatározása, tábla feltöltése, elmentése)- Értse az adatbázis logikai rendezését.
Alapvető adatbázis-kezelési műveletek	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza egy létező adatbázisból (egy vagy több adattáblából) az adott feltételeknek megfelelő rekordok megjelenítését.- Alkalmazza az adatok az űrlap segítségével történő adatbevitelét.- Alkalmazza adattábla alapján egy egyszerű jelentés készítését, a jelentésben az adatok csoportosítását.- Alkalmazza meghatározott jelentésformák kialakítását és nyomtatását.- Alkalmazza a különböző szempontok szerinti keresést és irányított lekérdezést.- Alkalmazza a szűrővel kombinált táblázatos böngészőket és a segédprogramok lekérdező utasításait.

Az SQL nyelv használata	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje az SQL nyelv elemeit.- Legyen képes adatbázis létrehozására, átszerkesztésére SQL utasításmondattal segítségével.- Ismerje az adatbázis rekordok azonos adatokkal, sorozatokkal, dátumértékekkel történő feltöltését SQL mondatok megadásával.- Ismerje az SQL lekérdezéseket. (záradékok és operátorok alkalmazásával)
-------------------------	--

INFORMATIKAI SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ GYAKORLATOK

11-12. évfolyam

Célok és feladatok

A szakmacsoportos alapozó oktatás lehetőséget nyújt a kiválasztott szakmacsoport közös szakmai elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátítására, a készségek, képességek fejlesztésére, az érettségire való felkészülésre, a pályaválasztási döntés, illetve a szakirányú felsőfokú továbbtanulás előkészítésére és az érettségi utáni szakképzés megalapozására.

Az *Informatikai szakmacsoportos alapozó gyakorlatok* tantárgy tanításának célja a szakmacsoportban a tanulók pályaválasztásának megerősítése, a szakmacsoport tevékenységformáinak és technológiáinak megismertetése. Keltse fel a tanulók érdeklődését a műszaki problémák iránt, továbbá mutassa be, mivel foglalkoznak az informatikai, számítástechnikai szakmákban képesítést nyert szakemberek. Járuljon hozzá a tanulók egyéni életpályájának megtervezéséhez.

Mutassa be az elméletben tanult gyakorlati alkalmazását, az elmélet és a gyakorlat kapcsolatát. Biztosítson lehetőséget a tanulóknak képességeik szélesebb körű kibontakoztatására, a tanárnak a tanulói érdeklődés felkeltésére és a tehetség felkutatására.

A *Számítástechnika gyakorlat* oktatásának célja az elméleti tananyag elmélyítése, begyakoroltatása, a programozási tételek és objektumorientált módszerek alkalmazása.

A *Hardverismeret és gyakorlat* oktatásának célja a mérés-technikai jártasság elsajátítása, a számítógépeket alkotó digitális technológia legfontosabb elemeinek használata és a gépi kódú programozás lehetőségeinek alkalmazása.

A *Hardverismeret és gyakorlat* az iskola szakmai profiljának megfelelően két alternatívát tartalmaz:

Hardverorientációjú szakmai kimenet: A változat

Szoftverorientációjú szakmai kimenet: B változat

Fejlesztési követelmények

A tananyag tanulása során fejlődjenek a tanulók szakmai tantárgyak tanulásához szükséges képességei, különösen az algoritmikus gondolkodás, az önálló megfigyelés képessége, a kreativitás, az ismeretek alkalmazási képessége. Alakuljon ki, fejlődjön, erősödjön meg a tanulók saját munkájukkal kapcsolatos igényessége, gyakorlati munkájuk legyen átgondolt, célszerű, biztonságos, eredményes.

Fejlessze a tanulók fegyelmezettségét, pontosságát, az előírások, a munka- és érintésvédelmi szabályok betartását.

A számítógép programozási feladatok keretében a tanulók szerezzenek gyakorlatot a számítógépes programok készítésében, valamelyik korszerű, általános programozási nyelv használatában. Ismerjék fel a tanult nyelven készített programok forráskódját, tudják a forráskódot olvasni, értelmezni, és tudjanak hasonlókat készíteni. Legyen gyakorlatuk az objektumok programozásában, vizuális formok létrehozásában, vezérlők elhelyezésében, legyenek képesek menüelemeket szerkeszteni és ezekhez eseményeket, metódusokat rendelni, illetve ezek programkódját elkészíteni.

Gyakorlati feladataik kapcsán szerezzenek tapasztalatot a TCP/IP protokoll-család kezelésében és az alapvető rendszer-adminisztrátori feladatok ellátásában.

Szerezzenek gyakorlatot az adattábla kialakításban, a relációképzésben, normalizálásban. Tudják alkalmazni egy harmadik generációs adatbázis-kezelő nyelv alapelemeit, és szerezzenek gyakorlatot az SQL alapú lekérdezések generálására alkalmas felhasználói program - például Access - kezelésében.

A tanulók szerezzenek gyakorlatot a mérések kivitelezésében, értékelésében, a hibaszámítási módszerek gyakorlásában, a számítógépes mérési adatfeldolgozásban. Ismerjék és gyakorolják a villamos mérések alapjait.

A változat:

Ismerjék a digitális technika alapelemeit, a rajtuk végezhető vizsgálatokat, méréseket és beállításokat.

B változat:

Széchenyi István Szakképző Iskola

Gépi kódú program készítése assembly nyelven. Tárgykódmodulok szerkesztése külső assembler fordítóval. Assembly utasításblokk elhelyezése más fejlesztői környezetben készített programban. Az assembly programok alkalmazása digitális áramkörök vizsgálatához.

11. évfolyam

Belépő tevékenységformák

Számítógép-programozási gyakorlatok II.:

Forráskódok tervezése és készítése programozási feladatra. A forráskód bevitele.

Adatdeklarációk, adatszerkezet elvi és gyakorlati megfogalmazása. Típuskonverziók, típusok alkalmazása.

Értékdadások, felhasználói párbeszédtek tervezése és kivitelezése.

Elágazások programozása, feltételvizsgálat, esetvizsgálat.

Iteráció programozása. Vektorok és tömbök feltöltése, vizsgálata iterációval.

Az iterációs feltétel megfogalmazása. Elöl és hátul tesztelő ciklusok programozása. Számláló típusú ciklusok alkalmazása.

Programozási tételek gyakorlati alkalmazása. Adathalmaz összegzése, adatelem kiválasztása, szélső érték-keresés.

Feltételek megfogalmazása és programozása.

Rendezési algoritmusok vizsgálata.

Állománykezelés programból. Feltételes állománykezelés. Adatok rögzítése és visszatöltése fájlból.

Függvények és eljárások használata. Sajátfüggvény készítése. Paraméterátadás.

Objektumok viselkedésének tanulmányozása egyszerű mintaprogramokon keresztül.

Számítógép-programozási gyakorlatok II.

Témakörök	Tartalmak
Programozástechnikai alapismeretek, programtervezés	A tanult programnyelv szolgáltatásai, forráskód szerkesztése, szintaktikai szabályok alkalmazása, ellenőrzése. Fordítás, szerkesztés. Az objektumkönyvtár használata. Tesztelés. Kódolási gyakorlatok, deklarációk, programtörzskészítés.
Értékdadás, változók, konstansok	Adatbevitel és elsődleges outputmegjelenítés. Ki- és beviteli utasítások. Egyszerű algoritmusok kódolása és tesztelése. A tanult fejlesztőprogram adatstruktúrájának használata. A programok szerkezete, főbb elemeik, felépítésük gyakorlása. Azonosság és egyedi sajátosságok vizsgálata a különböző nyelvekben (pl. C, Pascal, Logo).
Elágazások és ciklusok szervezése, függvényhívások	Gyakorlatok az elágazás- és ciklusszervezésre. A függvények és eljárások alkalmazása. A unit és a programkönyvtár használata. Szubrutinok készítése, hívása, hívási konvenciók alkalmazása.
Kiválasztás, megszámlálás, rendezés - programozási tételek	Műveletek összetett adatszerkezetekkel. Összetett feladatok keretében a programozási tételek alkalmazása.
Az objektumok felépítése és tulajdonságai	A vizuális fejlesztőeszköz megismerése, használata. Egyszerű munkaformák készítése. Adatmezők és metódusok definiálása. Privat, public, static, globál stb. adattípusok definiálása kódmodulban.

A továbbhaladás feltételei

Számítógép-programozási gyakorlatok II.:

A tanulók szintaktikailag és szemantikailag helyes forráskódot készítsenek. Tudják használni a programozói kézikönyvet.

Legyenek gyakorlottak az elkészült munka archiválásában.

A tanulók ismerjék az általuk használt programfejlesztő eszköz adatszerkezetét, az értékadás szemantikai szabályait. Legyenek képesek deklarációk programozására és kipróbálására.

Tudják ellenőrizni munkájuk eredményét egyszerű adatmegjelenítési módszerekkel. Tanulmányozzák és ismerjék fel a különböző programnyelvek adatszerkezete közötti különbséget és hasonlóságot.

A tanulók ismerjék az alapvető logikai vizsgálatok módszereit, a strukturált, függvényhívás alapú programozás főbb jellemzőit. Legyen gyakorlatuk a ciklusszervezésben, a logikai feltételek elő- és utótesztelésében. Ismerjék a megfelelő módszer kiválasztásának szempontjait.

Tudjanak meghívni alapfüggvényeket, ismerjék a paraméterátadás alapjait és a hívási szabályokat az adott nyelvben.

A tanulók legyenek képesek szerzett elméleti és gyakorlati ismereteik szintetizálására, összetett adatszerkezetekkel való munkára. Tudatosan válasszák ki és alkalmazzák a programozási alaptételeket feladataik megoldásához.

. Érettségi kompetenciák: **Programozás**

A feladatmegoldás lépései, módszerei	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a hagyományos programozás lépéseit. (feladat meghatározása; Specifikációk, változók és típusok, a kiinduló és a végső állapot rögzítése; algoritmus készítése és rögzítése valamilyen módszerrel; kódolás; tesztelés, hibakeresés javítás; hatékonyság vizsgálat; dokumentálás.)- Ismerje a fordítás és szerkesztés folyamatát.- Ismerje a strukturált programozás alapelveit.
Algoritmusok	<ul style="list-style-type: none">- Ismerjen az algoritmus-leíró eszközöket. (mondatszerű leírás, folyamatábra, struktogram)- Értse programok tervezéséhez az algoritmus leíró eszközök használatát.- Ismerje a rekurzió fogalmát.
A programkészítés környezete	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a programkönyvtárak szerepét.
Programnyelv ismerete	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a programkód és programnyelv fogalmát.- Ismerje a kódolás és a forrásprogram fogalmát.- Ismerje a programnyelvek generációit, típusait.- Alkalmazza az alapvető programszerkezeteket a tanult programozási nyelven. (szekvencia, elágazás, ciklus)- Ismerje az utasítás, az adatok, a függvények, az eljárások fogalmát, célját a tanult programnyelvi környezetben.- Alkalmazza az elemi adattípusokat. (egész számok típusa, valós számok, logikai adattípus, karaktertípus, mutató típus, felsorolás típus)- Értse a változók élettartamának és érvényességi körének fogalmát.- Ismerje a fontosabb alapfüggvényeket, a paraméterátadás alapjait és a hívási szabályokat.- Értse az összetett adatszerkezetek használatát. (szöveg és tömb)- Ismerje a verem, a sor és a lista struktúrákat.- Ismerje az egyes típusokhoz tartozó műveleteket

	(Numerikus, logikai, karakter- és szövegműveletek, tömbből elem kiválasztása az indexével.) - Ismerje a strukturált feladatmegoldást
Programozási tételek	- Értse a legfontosabb programozási tételeket: (összegzés, eldöntés, szekvenciális keresések, kiválasztás, szélsőérték kiválasztás, megszámlálás, metszetképzés, belső rendezések, egyesítés, szétválogatás, kiválogatás, összefuttatás) - Ismerje valamely algoritmus leíró nyelven a kiválasztott algoritmus leírását. - Értse a programok előfeltételének és utófeltételének fogalmát. - Értse a szükséges változók kiválasztását és a programban történő szabatosan megfogalmazását.

12. évfolyam

Belépő tevékenységformák

Számítógép-programozási gyakorlatok III.:

A vizuális programozási nyelv alkalmazása, kódolási és tesztelési feladatok elvégzése. Formok tervezése, a form tulajdonságainak beállítása, megjelenítés és elrejtés programozása.

Eseményvezérlés, kontrollok kiválasztása, tulajdonságaik beállítása. Menüvezérlés tervezése.

Hálózatadminisztrációs gyakorlatok, csoportképzés, jogosultságok kiosztása.

Adatbázis feltöltése és rendezése. Relációképzés.

Szűrés, listázás és keresés az adattáblában, a keresőfeltételek megfogalmazása, kimeneti állományok létrehozása, nyomtatása, elemzése.

Korszerű lekérdezések az SQL-mondat segítségével. Szűrőfeltételek, csoportképzők beállítása segédprogram, illetve kódolt utasításmondattal beírásával.

Hardverismeret és gyakorlat:

A logikai alappal működésének, a szinkronhálózatok tervezési alapjainak és a kész hálózatok időbeli viselkedésének elemzése.

Különböző áramkörök felépítésének, működésének vizsgálata, mérése, analízise.

Digitális áramkörök alkatélem szintű felépítésének és az aritmetikai áramköröknek a vizsgálata.

Alkatrészek kiválasztása katalógusból leírások alapján.

Nagy integráltságú eszközök általános tulajdonságainak felhasználása. Digitális-analóg és analóg-digitális átalakítók, valamint a kiegészítő áramkörök vizsgálata.

Az assembly programozás alkalmazása, regiszterek kezelése.

ROM-BIOS programok használata.

Számítógép-programozási gyakorlatok III.

Témakörök	Tartalmak
A vizuális programozási nyelv alapjai és alkalmazása	Projekttervezési feladatok. A projekt formjainak és objektumainak tervezése, elhelyezése és rendezése. Adatátadás formok között.
Eseményvezérlés	Eseményvezérlő eszközök (billentyű, egér, egyéb kommunikációs csatornák vezérlőhatása) és programozásuk. Kontrollok elhelyezése a formon. Formok és kontrollok aktivizálása az esemény hatására. Egyszerű menü tervezése. Menüvezérlés.
Hálózati szolgáltatók és protokolljaik	Hálózatkezelési és rendszer-adminisztrációs feladatok. Hálózatmenedzselés. Erőforrások megosztása.
Adatbázis feltöltése és rendezése	Adatbázisok létrehozása segédprogrammal. Adatbázisrekordok feltöltése azonos adatokkal, sorozatokkal, dátumértékekkel.
Szűrés, listázás és keresés az adattáblában	Csoportosított keresés, szűrés. Lekérdezési feladatok programozása. SQL-utasítások gyakorlata. Utasításmondattal generálása korszerű adatbázis-kezelő programban.

Hardverismeret és gyakorlat

Témakörök	Tartalmak
Méréstechnikai alapfogalmak	Gyakorlati mérési adatsor feldolgozása.

	Hibaszámítás, szórás számítás. Mérési adatok felvétele.
Mérőműszerek elve, felépítésük, egyszerű villamos mérések	Műszerek általános felépítése. A mérés pontossága. Analog és digitális mérőműszerek alapelve, megjelenési formájuk, alkalmazási területeik, használatuk. Feszültség és áramerősség mérése. Mérési és számítási feladatok elvégzése.
Az assembly programozás alapjai	Bit, byte, word, dword fogalmának megjelenése az assembly nyelvben. CPU, RAM szerepe. Kitüntetett szerepű memóriarészek, a karakteres képernyő felépítése.
Regiszterek, utasítások, logikai és forgatási műveletek	A regiszterek szerepe, felépítése, típusai. A regiszterek programozása, betöltés, mozgatás, lekérdezés. Általános utasításalak leírása. Az utasítások főbb fajtái. A flag regiszter legfontosabb bitjeinek szerepe. Adat mozgatása. A legfontosabb utasítások ismertetése.
Eljárások, ciklusok, veremműveletek, ROM-BIOS programok	Az eljárások hívása és visszatérés. Hurokképzés, cikluszűrés. Adatmozgatás a verem segítségével. A Stack szerepe. Megszakítások kezelése.

A továbbhaladás feltételei

Számítógép-programozási gyakorlatok III.:

A tanulók tudjanak létrehozni vizuális programnyelvű alkalmazást. Legyenek képesek képernyőformát létrehozni, és azon eszközöket elhelyezni. A tanulók értsék és gyakorlattan programozzák az eseményfigyelést és -kezelést. Tudjanak az objektumhoz rendelt metóduskészletből választani, ismerjék a különböző metódusok és események hatását.

Tudatosan tervezzék meg a várható felhasználói aktivitást, és az erre adott programválaszt.

A tanulók ismerjék és tudják kiválasztani a különböző kontrolltípusokat.

Gyakorlattan vegyék figyelembe az esztétikai és ergonómiai szempontokat.

. Érettségi kompetenciák: Programozás

Hibakeresés, tesztelés, hatékonyság	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a tesztelés szerepét és alapelveit.- Értse a hibás működés kiszűrésére alkalmas minta-adatokat.- Értse a nyomkövetéssel történő programtesztelést.- Értse a tervezés és a kódolás közötti különbséget.
Az objektumorientált programozás alapjai	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a modern vizuális programozás alapjait, a vizuális objektumok fogalmát.

A tanulók szerezzenek jártasságot a rendelkezésükre álló hálózat kezelésében. Értsék és ismerjék ennek topológiáját, kezelő utasításait és algoritmusát. Tudjanak kezelni és beállítani TCP/IP FTP-szolgáltatást és Telnet-szolgáltatást.

Értsék és gyakorlattan alkalmazzák a levelezési listákat és terminálokat. Gyakorlattan kezeljenek könyvtárkatalógusokat.

Legyen ismeretük a hálózatmenedzselés feladatkörében. Lássanak el rendszer-adminisztrátori feladatokat. Gyakorlattan szervezzenek hozzáférési jogokat, felhasználói csoportokat.

Érettségi kompetenciák: **Hálózati ismeretek**

Hálózati alapok	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a lokális hálózatok építőelemeit, és legfontosabb tulajdonságaikat. (szerver, munkaállomás, NIC, repeater, HUB, switch)- Ismerje a leggyakrabban használt fizikai közegeket, tulajdonságaikat. (koaxiális, UTP, optikai kábelek) (A rendelkezésre álló eszközök közül történő kiválasztással)- Ismerje a topológia, a protokoll, a hálózati struktúra és architektúra, a sávszélesség fogalmát.- Ismerje a helyi hálózatok topológiájának legfontosabb megvalósítási módjait. (csillag, gyűrű, sín)- Ismerje a legfontosabb LAN hálózati szabványok konkrét megvalósításait.- Ismerjen fel egy IP címzést.- Ismerje a jelisméltő, a HUB és a kapcsoló eszközök funkcióját.- Ismerje a modemes kapcsolat megvalósítását.- Ismerje a tanult hálózati környezetben a kliens oldali operációs rendszer beállítását, konfigurálását.- Ismerje a kliens oldali operációs rendszer komponenseinek a frissítését, a javító csomagok installálását.- Ismerje az OSI és a TCP/IP modellek alap összefüggéseit (rétegek és feladatok - részletezés nélkül)
Bejelentkezési környezet	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a hálózati felhasználók rendszerét.- Ismerje a felhasználói profilokat.- Ismerje saját hálózati környezetében a felhasználói adatbázis jellemzőit.- Ismerje a felhasználói profil kialakításának fontosabb elemeit, eszközeit a saját környezetben.- Ismerje a megfelelő felhasználói jelszó megválasztását.
Hálózati operációs rendszer használata	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a biztonsági hierarchiát. (azonosító, jelszó, jogosultságok)- Ismerje a hálózati tárolás sajátosságait. (Hálózati meghajtók megosztott használata jogokkal.)- Ismerje a jogok, a jogosultsági szintek, az öröklődés és az effektív jog fogalmakat.- Ismerje a nyomtatási sor fogalmát és használatát.- Ismerje a hálózatban használt adatállományok, mappák legfontosabb attribútumait.
Kommunikáció a hálózaton	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje részletesen a hálózati levelezés lehetőségeit (több személynek küldés, fájlok csatolása, idézetek a válaszban, címjegyzék, stb.)- Ismerje a levelezés veszélyeit. (vírusos, túlságosan

	nagy, kéretlen stb. levelek) - Ismerje a Web lap jellemzőit.
--	---

A tanulóknak legyen gyakorlatuk az adatbázis feltöltésében, akár külső forrásból, akár segédprogram segítségével billentyűzetről.

Tudjanak rekordokat létrehozni, feltölteni és rendezni. Ismerjék és értsék a fizikai és logikai állományrendezés közötti különbséget.

A tanulóknak legyen gyakorlatuk a különböző szempontok szerinti keresés és irányított lekérdezés megvalósításában. Ismerjék és alkalmazzák az adatrekord-pozicionáló eljárásokat.

Tudjanak adattáblát létrehozni, átszerkeszteni SQL utasításmondattal segítségével.

Tudjanak lekérdezéseket megvalósítani SQL-mondattal, gyakorlottan alkalmazzák a záradékokat és operátorokat.

Érettségi kompetenciák: **Adatbázis kezelés**

A relációs adatbázis-kezelés alapfogalmai	<ul style="list-style-type: none">- Értse a relációs adatbázis fogalmát.- Értse a rekord, a mező és a kulcs fogalmakat.- Ismerje az adattábla és a kulcs kapcsolatát.- Ismerje a kulcsmező kiválasztását.- Ismerjen egy adatbázis modell leírást.
Adatbázis-kezelő használata	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje az adatbázis kezelő programok általános jellemzőit.- Ismerje az adatbázis kezelőben használatos mező típusokat és jellemzőiket.- Ismerje az adatbázis kezelő által használt állományok típusait.- Legyen képes új adattábla létrehozására (mezők helyes kiválasztása, kulcsmező meghatározása, tábla feltöltése, elmentése)- Ismerje és értse a fizikai és logikai állomány-rendezés közötti különbséget, az adatbázisban való adatkeresés célját, és módszereit.- Ismerje az adattábla szűrését és a lekérdező állomány létrehozását.- Ismerje az adattáblák módosítási lehetőségeit az adott környezetben..
Adatbázis használat	<ul style="list-style-type: none">- Értse az adatbázisban adott feltételeknek megfelelő rekordok megjelenítését. (Egy vagy több táblából egyszerre.)- Értse egy lekérdezéshez a megfelelő mezők kiválasztását.- Értse az adattáblák nyomtatását.- Ismerje adott jelentésformák kialakítását és nyomtatását.
SQL nyelv használata	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje az SQL nyelv elemeit.- Értse az SQL programnyelv szükségességét, célját, működési elvét.- Értse a lekérdező SQL-mondat felépítését, az adatdefiníció és az adatmanipuláció lényegét.- Értse az adatrekord pozicionálást.- Ismerje a záradékok, csoportképzők megfogalmazását.- Ismerje az adatbeviteli űrlap tervezését, az űrlapon vezérlők elhelyezését.

Hardverismeret és gyakorlat:

A tanulóknak legyen gyakorlatuk a mérési adatok felvételében, értékelésében. Legyenek tisztában a hiba- és szórás számítással. Ismerjék a legfontosabb mérőműszereket.

A tanulóknak legyen gyakorlatuk a feszültség- és árammérő műszerek kezelésében.

Tudják alkalmazni az assembly utasításokat, logikai és forgatási műveletek szintaktikáját. Ismerjék a különböző forgatási műveletek közötti különbséget, tudják kiválasztani az adott feladathoz megfelelőt. Értsék a ciklusok szervezésének elvét, ismerjék a használandó regisztert. Legyen gyakorlatuk például egy időzítő ciklus megírásában.

Legyenek képesek BIOS-program hívására és a visszatérés kezelésére.

EMELT SZINTŰ SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ OKTATÁS AZ INFORMATIKA SZAKMACSOPORTRA TÖBBLETTARTALMAK

Célok és feladatok

A tanulók felkészítse az emelt szintű érettségi vizsga letételére a már alsóbb évfolyamokon elsajátított ismeretek szintre hozó kiegészítésével. Ez egyben lehetőséget ad a rendszerező ismétlésére a már megismert tananyagnak, előhozza és elnyújtja a tanulók vizsgára felkészülési idejét.

Fejlesztési követelmények

A fő követelmény a vizsga két szintje közti átlépés, mind az elméleti, mind a gyakorlati feladatok esetében. Továbbá segítenie kell a tanulókat az átfogóbb témaköröket számonkérő vizsgákra való felkészülés egyéni módszereinek kialakításában.

Belépő tevékenységformák

Az informatika területén nincs új tevékenység az előző évfolyamokon tanítottakhoz képest. Ezek szintre hozó kiegészítése, mélyítése a feladat.

Tanulás módszertani kultúrát javító tevékenységek közül az önálló információgyűjtő, rendszerező és az időközben elavuló ismeretek naprakészségének, technikájának elsajátításában kell jártasságot adni tanulóinknak.

Elérendő kompetenciák témakörönként (a középszinten előírtakhoz képest)

11. évfolyam

RÉSZTANTÁRGY: SZÁMÍTÓGÉPPROGRAMOZÁS

1. Hardver alapismeretek

1.1. Fogalmak helyes használata	<ul style="list-style-type: none">- Értse a hardver folyamatokat.- Elemezze a hardver folyamatok jellemzőit, legyen képes az általánosításra, a jellemző összefüggések felismerésére.
1.2. Eszközök ismerete	<ul style="list-style-type: none">- Értse és indokolja egy számítógépes konfiguráció összeállításához szükséges hardver elemek, eszközök kiválasztásának szempontjait.- Értse a nagykapacitású tárolóeszközök működése között levő elvi különbségeket.
1.3.Lemezpartíciók használata	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza a lemez(ek) partícionálását.- Értse az adott operációs rendszernél

	<p>alkalmazott fájlrendszer főbb jellemzőit, előnyeit, hátrányait.</p> <ul style="list-style-type: none">- Elemezze egy adott operációs rendszernél az alkalmazható fájlrendszereket. Adott hardver feltételek megléte esetén tudja választását indokolni.
--	--

2. Szoftver alapismeretek

2.1. Fogalmak helyes használata	<ul style="list-style-type: none">- Értse a szoftver folyamatokat.- Elemezze a szoftver folyamatok jellemzőit, legyen képes az általánosításra, a jellemző összefüggések felismerésére.
2.2. Programok telepítése	<ul style="list-style-type: none">- Elemezze, hasonlítsa össze egy adott operációs rendszernél az alkalmazható fájlrendszereket.- Ismerje egy partíciómenedzser segédprogram feladatait és alkalmazza.
2.3. Operációs rendszer használata	<ul style="list-style-type: none">- Értse és ismerje egy operációs rendszer telepítésének a feltételeit.- Értse egy gépen több operációs rendszer telepítésének és használatának feltételeit.- Alkalmazza az egy gépen két operációs rendszer közül bármelyik elindítását és működtetését.- Értse két operációs rendszer megléte esetén ugyanazon adatok elérési módját.- Ismerje a rendszerleíró adatbázis(ok) jelentőségét.- Alkalmazza az operációs rendszer felhasználói felületének beállítási funkcióit.- Ismerjen fel egy meghibásodott operációs rendszert- Ismerje a hiba elhárításának módjait.
2.4. Állományok kezelése	
2.5. Segédprogramok használata	<ul style="list-style-type: none">- Értse a háttértárak karbantartásának szükségességét.- Ismerje az archiválást és a visszaállítást- Alkalmazza külső adattároló eszközre a biztonsági mentést.- Alkalmazza az indítólemez készítést a rendszer indításához- Elemezzon egy veszteséges tömörítéssel alkalmazást.- Értékelje a veszteséges és a veszteség nélküli tömörítések előnyös és hátrányos tulajdonságait, valamint azok alkalmazási feltételeit.

3. Szövegszerkesztés

3.1. Szövegszerkesztő használata	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazzon saját stílusokat.- Alkalmazza a körlevél adatbázisát különböző méretű borítékok és szabványos címkék nyomtatásához.- Alkalmazza az űrlap készítés szolgáltatásait.- Alkalmazza a HTML leíró nyelv alapelemeit.- Legyen képes egyszerű Weblap szerkesztési feladatot elvégezni egy grafikus Webszerkesztővel.- Alkalmazzon egy grafikus Webszerkesztőt egy egyszerű Weblap szerkesztési feladat elvégzéséhez.- Alkalmazza a szövegszerkesztőt a HTML leíró nyelv használatával egy egyszerű Weblap készítéséhez.
3.2. Grafikai kiegészítő eretek	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza az elemi ábrák rajzolási, javítási, iszformálási funkcióit.- Alkalmazza képbevitelt a számítógépbe.- Alkalmazzon képfeldolgozó programot a módosításokhoz és az esztétikus szövegbe illesztéshez.

4. Táblázatkezelés

4.1. Táblázatkezelő használata	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza az összetett, nagy táblázatok elkészítési módját. (több munkalap használata)- Értse az alapvető statisztikai függvényeket és a hozzájuk kapcsolódó fogalmakat. (középérték, szórás, gyakoriság)- Értse a bonyolultabb (egymásba ágyazott, több paraméteres, különböző kategóriájú) függvények használatát.- Értse a statisztikai kimutatások elkészítését.- Alkalmazzon diagramokat. (Haladó használat: adatsorok kezelése, perspektíva váltás)- Értse a táblázatkezelő rendszer adatbázis kezelő funkcióit. (Rendezés, keresés, kigyűjtés)- Ismerje a HTML formátumban történő mentést.
---------------------------------------	---

5. Informatikai alapismeretek

5.1 Számábrázolás, számrendszerek	<ul style="list-style-type: none">- Értse a számítógépes számábrázolásból adódó hibákat.
5.2 Kódolás	<ul style="list-style-type: none">- Értsen legalább kétféle hibafelismerő és/vagy javító kódot.- Elemezze egy hibajavító módszerrel az egy bites hiba javítását.

6. Hálózati ismeretek

6.1. Hálózati alapok	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a kliens oldali operációs rendszer kialakítását, beállítását, konfigurálását.- Értse a kliens oldali operációs rendszer komponenseinek a frissítését, a javító csomagok installálását.- Értse az egyenrangú hálózat kialakítását.- Ismerje a modemes kapcsolat megvalósítását.- Értse a különböző hálózati topológiákat.- Ismerje az ISO/OSI és a TCP/IP modellek alapvető sajátosságait.
6.2. Bejelentkezési környezet kialakítása	<ul style="list-style-type: none">- Értse a felhasználói profil létrehozásának az elemeit.- Értse saját felhasználói profiljának a megváltoztatási lehetőségeit.- Ismerje a felhasználók létrehozását, a nekik megfelelő jogadást.
6.3. Hálózati operációs rendszer használata	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje az adott hálózati környezet fontosabb segédprogramjait.- Értse a megfelelő hálózati segédprogramok szolgáltatásait.- Alkalmazza a hálózati és az egyedi gépek adatállományainak, mappáinak az attribútumait.

	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a külső perifériák csatlakoztatását.- Ismerje a külső perifériák installálását.- Ismerje a külső perifériák szabályos eltávolítását.
6.4. Kommunikáció a hálózaton	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje a kommunikációban közreműködő alhálózatokat és hostokat.- Értse a kliens oldali operációs rendszer komponenseinek a frissítését, a javító csomagok installálását.

12. évfolyam

RÉSZTANTÁRGY: SZÁMÍTÓGÉPPROGRAMOZÁS

7. Programozási alapismeretek

Programozási ismeretek	
Algoritmusok	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza az algoritmus leíró eszközöket programok tervezéséhez.- Alkalmazza szóvegesen megfogalmazott feladat megoldásához valamelyik algoritmus-leíró eszközt.- Ismerje a programelemzést
A programkészítés yezete	Értse a program használójával kultúráltan kommunikáló adatbevitelt és adatkivitelt.
Programnyelv ismerete	<ul style="list-style-type: none">- Értse az összetett adatszerkezeteket. (Halmaz, tömb, rekord, fájl.)- Értse az állományok definiálását.- Ismerje az egyes típusokhoz tartozó műveleteket (rekord elemének kiválasztása a nevével, halmazműveletek, szekvenciális és direkt állományokra alkalmazható műveletek)- Értse a külső programmodulok beépítését.- Ismerje az adattípusok osztályozását.- Értse a rekurzív algoritmusokat.- Alkalmazzon saját függvényeket és eljárásokat.
Programozási tételek	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza a struktúrált feladatmegoldást a tanult programnyelven.- Ismerjen rekurziót bemutató algoritmust.
Hibakeresés, tesztelés, konyság	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza a hibás működés kiszűrésére alkalmas minta-adatokat.- Ismerje a hatékonyságvizsgálatok szempontjait.
Az objektumorientált ramozás alapjai	<ul style="list-style-type: none">- Ismerje az objektumorientált programozás elvét, az objektum fogalmát, szerkezetét. Ismerje az adatmező, a metódus és az osztály fogalmát és jelentőségét.

	<ul style="list-style-type: none">- Tudjon form- és kontrolltulajdonságokat meghatározni.- Legyen képes formot létrehozni és azon eszközöket elhelyezni.- Értse az eseményfigyelést és –kezelést. Értse az objektumokhoz kapcsolódó metódusokat.- Ismerje az objektumok általános felépítését, kialakításuk elvét, tartalmát, az öröklődés fogalmát.- Ismerje az objektumokhoz rendelt metóduskészletből való kiválasztást.- Ismerje a különböző metódusok és események hatását.- Ismerje a függvényt, és az eljárást.
--	--

RÉSZTANTÁRGY: ADATBÁZIS KEZELÉS

1. A relációs adatbázis kezelés alapfogalmai	<ul style="list-style-type: none">- Értse az adathalmazból adatbázis készítést.- Ismerje a relációs adatmodell megalkotására használatos normál formákat. (1NF, 2NF, 3NF)- Ismerje a táblák közötti kapcsolatokat. (1:1; 1:N; N:M)
2. Adatbázis-kezelő használata	<ul style="list-style-type: none">- Értse egy szövegesen megfogalmazott igénynek megfelelő jelentés megtervezését és elkészítését.- Legyen képes adott szövegnek megfelelő jelentést megtervezni.
3. Alapvető adatbázis kezelési műveletek	<ul style="list-style-type: none">- Alkalmazza az adatbázis adattábláiból számított információk megjelenítését.- Ismerje a paraméteres lekérdezést.
4. Az SQL nyelv használata	<ul style="list-style-type: none">- Értse az adatbázis lekérdezési feladatok programozását- Értse a csoportosított keresés, szűrést.- Ismerje a nagy adatbázisok kezelésének problémáit. (sok adat, sok felhasználó)

2. EMELT SZINTŰ SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ OKTATÁS A KERESKEDELEM-MARKETING, ÜZLETI ADMINISZTRÁCIÓ SZAKMACSOPORTRA

Az emeltszintű szakmacsoportos alapozó oktatás tantervében a tantárgyra vonatkozó kerettantervi követelmények kiegészülnek a kereskedelem-marketing szakmacsoport szakmai előkészítő érettségi tantárgyra, a "**Közgazdasági - marketing alapismeretek**" -re vonatkozó emeltszintű érettségi vizsga követelményeivel.

Így az emeltszintű oktatás azoknál a résztantárgyaknál jelent többlet tartalmat, amelyek az emeltszintű érettségi vizsga követelményeibe beépülnek. Ezek: *Közgazdaságtan, Marketing.* (A táblázatban kurzív)

A tanterv ezeket a résztantárgyakat érinti. Az emeltszintű **többlettartalmak félkövér** betűstílusban jelennek meg.

Az emeltszintű oktatás óraszámja két komponensből áll. A nem emeltszintű képzésre megállapított óraszámokból és a többlettartalmakra vonatkozó többletóraszámokból.

A táblázatban a többletóraszámokat a + jelzi.

Óraterv

11. évfolyam

Szakmacsoportos alapozó oktatás tartalma		óraszám		
		éves	heti	ciklus
Résztantárgy				
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportos alapozó ismeretek		296	8	16
E	<i>Közgazdaságtan</i>	<i>148</i>	<i>3 + 1</i>	<i>6 + 2</i>
E	<i>Marketing</i>	<i>130</i>	<i>2,5 + 1</i>	<i>5 + 2</i>
	Idegen nyelv*	18	0,5	1
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportos alapozó gyakorlatok		74	2	4
	Taniró dai gyakorlatok	74	2	4
Összesen		370	10	20

* - A kötelező idegen nyelvvel megegyező

12. évfolyam

Szakmacsoportos alapozó oktatás tartalma		óraszám		
		éves	heti	ciklus
Résztantárgy				
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportos alapozó ismeretek		256	8	16
E	<i>Közgazdaságtan</i>	<i>128</i>	<i>3 + 1</i>	<i>6 + 2</i>
E	<i>Marketing</i>	<i>112</i>	<i>2,5 + 1</i>	<i>5 + 2</i>
	Idegen nyelv*	16	0,5	1
Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportos alapozó gyakorlatok		64	2	4
	Taniró dai gyakorlatok	64	2	4
Összesen		320	10	20

* - A kötelező idegen nyelvvel megegyező

Célok és feladatok

Az emelt szintű szakmacsoportos alapozó oktatás a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportra emeltszintű tanításának célja a szakmacsoportban a tanulók pályaválasztásának elősegítése és a szakmacsoport tevékenységformáinak megismertetése, **felkészítés az emeltszintű érettségi vizsgára.**

A tananyag feldolgozása adjon lehetőséget a tanulók tapasztalatainak rendszerezésére, értékelésére, elemzésére. **A tanulók szerezzenek átfogó ismereteket a piacelvű gazdaságokban szokásos vállalatvezetési szemléletmódról, a célszerű piaci magatartásról, a fontosabb piaci döntésekről.** Bővítse, rendszerezze és mélyítse el a közismereti tantárgyak keretében tanultakat, fejlessze, alapozza meg a szakmai műveltséget, készítsen fel a szakmacsoportos alapozó gyakorlatra.

A szakmacsoport aktív tanulói magatartást és tanulási élményeket is eredményező bemutatásával hívja fel a tanulók figyelmét a kereskedelmi, marketing és üzleti adminisztrációs szakképesítések sajátosságaira, keltse fel az érdeklődésüket azok iránt, mutassa be a pályák szépségeit, nehézségeit, hasznosságát, fejlődésének irányát, a dolgozók tevékenységét, annak távlatait.

Segítse a tanulókat leendő szakmai szerepük kiválasztásában, megfogalmazásában, az egyéni életpályájuk reális megtervezésében.

Teremtse fel a feladathelyzeteket a tanulók képességei, szakmai tehetsége kibontakoztatására, keltse fel az érdeklődést a szakmai tevékenységek mélyebb elméleti alapjai iránt.

Biztosítson lehetőséget a szakmacsoport szakképesítéseinek munkaköreiben szükséges magatartás kialakulásához, a tanulási és szakmai motiváció fejlesztéséhez, megerősítéséhez.

Neveljen a szakmai tevékenységekkel kapcsolatban tudatos, felelősségteljes magatartásra, alakítsa ki a tanulóknál a pontos és minőségi munkavégzés igényét, a környezettel szembeni felelősségérzetet.

A Közgazdaságtan oktatásának alapvető célja, hogy segítse elő a tanulók gazdasági gondolkodásmódjának kialakulását és fejlesztését, járuljon hozzá a piacgazdaság működésének megértéséhez, tegye képessé a tanulókat az őket körülvevő világ megértésére. Segítsen magyarázatot adni a tapasztalt eseményekre, hogy felelősséggel tudják értékelni a gazdaságpolitikai folyamatokat, gazdasági döntéseket. Biztosítsa, hogy a tanulók gondolkodásának részévé váljon a gazdasági racionalitás.

A **Marketing** oktatásának célja, hogy közvetítse és rendszerezze azokat az ismereteket, amelyek segítségével a tanulók képesek a marketing gazdasági szerepének, helyének meghatározására. Ismertesse meg a tanulókkal a marketing feladatait, eszközeit, helyét és célját a vállalkozás piaci működése során. Tudatosítsa a tanulóknál a marketing szerepét.

Fejlesztési követelmények

A tananyag tanulása során fejlődjenek a tanulók szakmai tantárgyak tanulásához szükséges képességei, így különösen az ismeretelemző-értékelő gondolkodás, az önálló ismeretszerzés, az ismeretek alkalmazási képessége.

Fejlessze a szóbeli és írásos szakmai kommunikációs képességeket. Alakuljon ki, fejlődjön, erősödjön meg a tanulók saját munkájukkal kapcsolatos igényessége, munkájuk legyen átgondolt, célszerű, eredményes, a szóbeli kommunikációban törekedjenek a nyelvre, a szakkifejezések szabatos használatára, munkáikban az igényes külalakra.

A tevékenység során szokjanak hozzá a tanulók a számítástechnikai eszközök használatához.

Alakuljon ki a tanulóknál az önálló szakmai tanulás, feladatmegoldás igénye, érezzék meg a tanulási eredmények, sikerek értékét, örömeit.

A tevékenység során folyamatosan erősödjék a tanulási és szakmai motiváció, váljon tudatos döntéssé a szakmaválasztás.

Alakuljon ki, fejlődjön, erősödjön meg a tanulók saját szakmai munkájukkal kapcsolatos igényessége, munkájuk legyen átgondolt, célszerű, eredményes. A szakmai tanulmányi tevékenység által alakuljon ki, fejlődjön, erősödjön a szakmához, a választott munkához, életpályához való kötődésük.

A tanulók szeressék a természetet, tiszteljék annak értékeit, ismerjék fel és utasítsák el a környezetszennyező, természetkárosító tevékenységeket, az ilyen magatartást.

A tantárgy járuljon hozzá az alábbi kompetenciák kialakulásához:

- **szakmai szövegek megértése,**
- **szabatos szövegalkotás,**
- **a megtanult fogalmak pontos használata,**
- **az információfeldolgozás normáinak megismerése,**
- **az elemzési jártasság fokozatos bővítése,**
- **a következtetések, a lényegkiemelés technikájának elsajátítása.**
- **tananyaghoz kapcsolódó témák nyomon követése a sajtóban és a tömegkommunikációban.**
- **statisztikai táblázatok, grafikus ábrázolások készítése és értékelése.**
- **problémák iránti érzékenység, adott vagy önállóan megnevezett probléma többoldalú megközelítése, problémamegoldási módok keresése.**
- **a modellalkotás, a vizsgálat szempontjából lényeges és lényegtelen elemek megkülönböztetése.**
- **önálló ismeretszerzés.**
- **a mindennapi tapasztalat és a tanult ismeretek összekapcsolása.**

Közgazdaságtan:

A tanulók ismerjék meg a közgazdaságtan elemzési módszereit, értsék a mikro- és makroszemlélet közötti különbséget, határozzák meg a különbségeket és azonosságokat.

A tanulók váljanak képessé alapképletek segítségével alapadatokból egyszerű és **összetett** feladatok megoldására, függvények ábrázolására, rövid és hosszú távú elemzésekre.

Váljanak képessé nemzetgazdasági problémák felismerésére és elemzésére.

Marketing:

A tanulók ismerjék meg a marketing jelentőségét, történeti kialakulását, tudják elhelyezni a gazdálkodási folyamatban.

Értsék a piac jelentőségét, összefüggéseit.

A tanulók ismerjék az információszerzés fontosságát, a piackutatás módszereit, eszközeit, folyamatát, a marketing és a piackutatás kapcsolatát.

A tanulók értsék az ár jelentőségét, az árpolitikai célkitűzéseket, az árképzés módszereit. Ismerjék az árstratégia kialakulásának elveit, az árak jogi szabályozását, az értékesítési rendszer funkcióit, az elosztáspolitikai elemeit, az értékesítési csatorna kiválasztásának szempontjait. Ismerjék fel az összefüggést a marketing és az elosztási csatornák között.

A tanulók ismerjék a marketingkommunikáció fogalmát, jelentőségét, a marketingen belül elfoglalt helyét, a kommunikáció közvetlen, közvetett eszközeit (felsorolásszerűen).

A tanulók ismerjék meg az imázs fogalmát, fajtáit, szükségességét, a vállalati arculat lényegét, kialakításának fontosságát, tartalmi és formai elemeit. Értsék gyakorlati megvalósítását, az arculati stratégiát.

A tanulók ismerjék meg a kiskereskedelmi árufogalomra ható tényezőket. Értsék a vevőszolgálat, a márka, védjegy, design, választék szerepét, a szponzorálás célját, módjait.

11. évfolyam

Belépő tevékenységformák

Közgazdaságtan:

Lényegkiemelés megadott szempontok szerint. A tudományos ismeretterjesztő szöveg lényegének kiemelése.

Tájékozódás a napi gazdasági helyzetről, különböző kézikönyvek, szaksajtó felhasználásával. Egyéni és csoportos információgyűjtés.

Eltérő álláspontok és az eltérés okainak felismerése.

Az érvelés technikájának alkalmazása közgazdasági témakörökben.

Szóbeli ismertetők tartása.

Az internet használata a tananyagot kiegészítő információk megszerzésére, tanári irányítással.

Könyvtári ismerethordozók használata.

Marketing:

Könyvtári ismerethordozók használata.

Az internet használata a tananyagot kiegészítő információk megszerzésére, tanári irányítással.

Piackutatási tevékenység lebonyolítása (kérdőívszerkesztés, címlista kezelése, kérdőívek begyűjtése, feldolgozása).

A vállalkozás számára a megfelelő piacszegmens kiválasztása, a szóba jöhető vásárlói kör körülhatárolása.

Termékek elhelyezése az életgömbben, termékfejlesztési technikák. Csomagolás megtervezése, marketingfunkcióinak felismerése.

Árképzés, napi konkrét ár kialakítása.

Közgazdaságtan

Témakörök	Tartalmak
A közgazdaságtudomány	A közgazdaságtan fő részei. Az erőforrások szűkössége. A termelési lehetőségek határa. Munkamegosztás, specializáció. Az erőforrások elosztásának alapkérdései. Kereslet—kínálat. Keresleti—kínálati függvény. A Marshall-kereszt. Piaci egyensúly; egyensúlytalanság
A fogyasztói magatartás és a kereslet	A fogyasztói döntés tényezői. A fogyasztás és a szükséglet. Teljes haszon, határhaszon. A fogyasztó maximális összhaszna több termék esetén. Közömbösségi görbe. Helyettesítési ráta Költségvetési egyenes. Az optimális választás. Az egyéni keresleti függvény levezetése A kereslet árrugalmassága, kereszt-árrugalmassága, jövedelemrugalmassága.
A vállalat és a termelői magatartás	A vállalat célja, célrendszere. Az idő szerepe a gazdaságban. A termelési függvény. A termelés költségei. Költségfüggvények, és összefüggéseik. Kiadás és költség. Bevétel és haszon.
A vállalat kínálata és a piac jellege	A piac formái. A vállalati és a piaci kínálat tökéletes verseny esetén. A vállalat alkalmazkodása a tökéletesen versenyző piachoz. A vállalati és iparági kínálat. A tiszta monopólium piaca.
A termelési tényezők piaca	Munkapiac. A humántőke. A tőkepiac. A föld és ingatlanpiac.

A vállalatok a nemzetközi piaci kapcsolatainak bemutatása	Piac - külpiac-világpiac A komparatív előnyök kihasználása A vállalatok külpiacra lépésének módjai. Termékek versenye a külpiacon.
A piaci szabályozás kritikája	A tevékenységek egyéni és társadalmi megítélésében rejlő különbségek. Az externáliák.

Marketing

Témakörök	Tartalmak
A marketing kialakulása, fogalma, fejlődése	A marketing történetének áttekintése. A marketing szükségessége, fejlődése Magyarországon. A marketingmix. A marketing koncepció.
A piaci környezet elemzése, a piac	A vállalat mikro- és makrokörnyezete. A piac fogalma és kategóriái. Piaci szerkezet, piaci formák. Piaci szereplők, piactípusok. Marketingstratégiák típusai, a marketing hadviselés.
Fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás	Fogyasztói magatartás: szükséglet, kereslet. A Maslow-féle szükségleti piramis. Vásárlási magatartástípusok. A vásárlási folyamat szakaszai. A vásárlási folyamat befolyásolásának marketing módszerei. A szervezeti vásárlók beszerzési magatartását befolyásoló tényezők.
Célpiaci marketing, piacszegmentálás. Célpiacok kiválasztása	Differenciálatlan és differenciált marketing. A célpiaci marketing lényege, kialakítása. Piacszegmentáció. Célpiacok kiválasztása. Termékpozicionálás.
Marketing-információs rendszer	Információs szükséglet. Az információs rendszer funkciói. A MIR belső rendszere, működése.
A piackutatás fajtái, módszerei	A piackutatás fogalma, területei. Fajtái, módszerei. Szekunder és primer piackutatás. A kutatás alanyainak kiválasztása. Mintavételi terv. A kérdőívszerkesztés. A piackutatás folyamata.
A piackutatás felhasználási területei	A kutatási eredmények értékelése. Piackutató jelentés.
Termékpolitika, termékfejlesztés	A termék fogalma, csoportosítása. A termék piaci életgörbéje. Vállalati termékpolitika. Termékfejlesztés, termék szerkezet. Új termék kialakításának, piaci bevezetésének folyamata. Termékfejlesztéshez kapcsolódó jellemzők, csomagolás, márka, design. Termékpiaci stratégiák, termékportfólió Ötletkeresési technikák
Árpolitika,	Az árpolitika lényege, céljai.

árstratégia	Árstratégia az életgörbe szakaszaiban. Fogyasztói árelfogadás. Árérzékenység mérése Árpolitika, napi árak kialakítása. Fedezeti pont meghatározása.
Értékesítéspolitika, csatornák kiválasztása	A disztribúciós rendszer. Marketingcsatornák. Franchise.
Kommunikációs politika	Kommunikációs folyamat. A marketingkommunikáció lényege. A kommunikációs mix elemei.

A továbbhaladás feltételei

Közgazdaságtan:

A tanulók tudják ismertetni a közgazdaságtan tárgyát, alapvető kategóriáit, alapkérdéseit, elemzési módszereit, a piac fogalmát, alapvető kategóriáit, a piac működési mechanizmusát, a piacformákat, valamint a vállalat piaci magatartását befolyásoló tényezőket, és értelmezni a társadalompolitikai környezet hatását a vállalatokra.

A tanulók legyenek képesek definiálni a költség, bevétel, eredmény fogalmát, pontosan elhatárolni ezeket egymástól.

A tanulók legyenek képesek bemutatni a fejlett piacgazdaság központi szereplőjét, a fogyasztót, jellemezni a fogyasztói magatartást, valamint a vállalatok vevőkénti viselkedését a tényezőpiacokon.

A tanulók tudjanak feladatokat megoldani a **fogyasztói döntés optimalizálása**, az ár rugalmasság, a jövedelemrugalmasság és a kereszt-ár rugalmasság témakörben, legyenek képesek kiszámítani a **versenyző- és a monopol** vállalat profitmaximalizáló outputját, **üzemszüneti és fedezeti pontját**.

Legyenek képesek ábrázolni az egyes termelési tényezők piacát.

Ismerjék a vállalatok külpiacra lépésének módjait. Ismerjék az externáliák lényegét, okait, tudjanak számításokat végezni az externáliákkal kapcsolatban.

Marketing:

A tanulók legyenek képesek ismertetni a marketing jelentőségét, történeti kialakulását, helyét a gazdálkodási folyamatban. **Tudjanak érvelni a marketing koncepció és a marketing orientáció fontossága mellett.** Értsék a piac összefüggéseit.

Legyen rá látásuk a keresleti oldal elemzésére, a keresletet befolyásoló tényezőkre.

Tudják kiválasztani a vállalkozás számára a megfelelő piacszegmenst, körülhatárolni a szóba jöhető vásárlói kört. Legyenek képesek összevetni a **marketingstratégiák típusait, ismerjék a marketing hadviselés formáit és megvalósításának elveit.**

Tudják értékelni az információszerzés fontosságát, a piackutatás módszereit, eszközeit, folyamatát, ismertetni a marketing és a piackutatás kapcsolatát.

Ismerjék a piac szegmentálásának ismérveit. **Legyenek tisztában a fogyasztók és a szervezeti vásárlók piacszegmentációjának ismérveivel, folyamatával, a pozícionálás jelentőségével.**

Tudják a kutatási módszereket rendszerezni. Tudjanak mintavételi tervet, kérdőívet összeállítani. Legyenek képesek a piackutatási eredmények értékelésére.

A tanulók legyenek képesek definiálni a termék fogalmát, osztályozását, jellemezni a termék piaci életgörbéjének szakaszait, felismerni a termékpiaci stratégiák jelentőségét.

A tanulók értsék meg az ár jelentőségét, az árpolitikai célkitűzéseket, határozzák meg az árképzés módszereit. Tudják ismertetni az árstratégia kialakulásának elveit, az árak jogi szabályozását.

Tudjanak fedezeti elemzést végezni, ár rugalmassági együtthatót számítani és értelmezni.

Legyenek képesek bemutatni az értékesítési rendszer funkcióit, az elosztáspolitikai elemeit, az értékesítési csatorna kiválasztásának szempontjait, megérteni az összefüggést a marketing és az elosztási csatornák között.

Tudják jellemezni a franchise rendszert.

12. évfolyam

Belépő tevékenységformák

Közgazdaságtan:

Lényegkiemelés.

A makrogazdaság különböző szereplőinek a jellemzése, a köztük zajló jövedelemáramlások felismerése.

Szóbeli ismertetők, kiselőadások tartása.

Tájékozódás a napi gazdasági helyzetben, különböző kézikönyvek, szaksajtó felhasználásával. Eltérő álláspontok felismerése, az eltérés okainak vizsgálata.

Az érvelés technikájának tudatos alkalmazása közgazdasági témakörökben.

Az internet használata.

Irányított viták, döntési szituációk elemzése.

Marketing:

Reklámüzenetek tartalmának értelmezése.

Reklámeszközök és reklámhordozók elkülönítése.

Újsághirdetés megfogalmazása, szórólapok, plakátok megtervezése.

Komplex reklámterv elkészítése. Reklám-hatásvizsgálat elemi szinten.

Reklámetikai Kódex értelmezése.

Kapcsolatszervezés.

Vállalati arculat megtervezése, kidolgozása.

Közgazdaságtan

Témakörök	Tartalmak
A makroökonómia alapösszefüggései	A makrogazdaság alapfogalmai. A makrogazdaság szereplői. Makrogazdasági körforgás. Társadalmi elszámolási mátrix. A makrogazdaság számbavétele. A pénz a makroökonómiában. A pénz kialakulása, lényege.
A makrogazdaság árupiac — az egyensúlyi jövedelem	A makrogazdaság piacai, az árupiac. A makroökonómiai árkereslet. A fogyasztás makroökonómiai szinten. A megtakarítás. A beruházás és hatása a makrogazdaság árkeresletére. Az árupiaci kereslet és az egyensúlyi jövedelem. A beruházási tevékenység motivációja.
A makrogazdaság pénzpiaca	A pénzkínálat. A váltó és bankjegy. A bankrendszer. A pénzkereslet. A pénzpiac egyensúlya. A pénzületi és az árupiaci kereslet kapcsolata.
A makrogazdaság egyensúlya	A makroökonómiai kínálat. A munkapiac. A munkakínálat. Nominálbér, reálbér. A munkakereslet. A munkapiaci egyensúly. A makrokínálati függvény. A makrogazdaság egyensúlya.

Széchenyi István Szakképző Iskola

Munkapiaci egyensúlytalanság — munkanélküliség	A munkanélküliség fajtái, okai. A munkapiac helyzete. Munkanélküliség és jövedelem.
Infláció és inflációs folyamatok	Az infláció és fajtái. Az infláció okai. Keresleti infláció. Költséginfláció. A várakozások és az infláció. Infláció, növekedés és munkanélküliség.
A makrofolyamatok befolyásolhatósága, a gazdaságpolitika elméleti alapjai és gyakorlata	Az állam feladatai. Az adóztatás. A kormányzati kiadások. Költségvetési politika. Monetáris politika. Gazdaságpolitikai programok. Egyensúlyi jövedelem a háromszereplős modellben
A nyitott makrogazdaság	A nemzetközi fizetési mérleg fogalma, tartalma. A valuta, deviza. Árfolyampolitika Egyensúlyi árfolyam Egyensúlyi jövedelem a négy szereplős modellben

Marketing

Témakörök	Tartalmak
A marketing-kommunikáció eszkörendszere	A kommunikáció célja, feladata. Kommunikációs mix
A reklám szerepe, fejlődése	A reklám fogalma, szerepe. A reklám fejlődése. A reklám csoportosítása.
A reklám vállalati funkciói	A vállalati reklámcélok. A reklám a fogyasztók mindennapi életében.
Reklámeszközök és reklámhordozók	A reklámeszközök felismerése. A reklámhordozók szerepe. A reklámeszközök és a reklámhordozók elkülönítése.
A reklámeszközök csoportosítása	A reklámeszközök csoportosítása: — vizuális eszközök, — auditív eszközök, — audiovizuális eszközök.
A reklám tervezése, szervezése	A reklámszervezés lépései. A reklámkampány lebonyolítása. A reklámhatás vizsgálata, AIDA-módszer. Reklámhatások elemzése
Public relations (PR)	A Public relations fogalma, jellemzői. A PR területei, belső és külső PR. A PR-akciók, szponzorálás.
Eladásösztönzés (SP)	Fogalma, funkciói. SP-módszerek.
A személyes eladás (PS)	Fogalma, jellemzői, előnyei. Területei. Az eladóval szemben támasztott követelmények.

	Az eladási magatartás és az értékesítési mód kapcsolata.
Az imázs és az egyedi vállalati arculat (C. I.)	Az imázs lényege, fajtái. A vállalati összképet befolyásoló tényezők. A C. I. összetevői: formai és tartalmi elemek.
Egyéb piacbefolyásoló eszközök	A védjegy funkciói, típusai. Márkaépítés, márkahűség. A csomagolás funkciói, típusai. A vevőszolgálat szerepe, lényege.

A továbbhaladás feltételei

Közgazdaságtan:

Legyenek képesek a tanulók a makrogazdaság különböző szereplőit jellemezni, a köztük zajló jövedelemáramlásokat felismerni.

Ismerjék fel az SNA rendszer alapmutatóit, **legyenek képesek számításokban felhasználni.**

A tanulók tudják ismertetni az árupiaci keresletre ható tényezőket, függvényen és számításokkal is meghatározni az egyensúlyi jövedelmet a **két, három és négy szereplős makrogazdasági modellekben.**

A pénzpiac elemzése során tudják definiálni a pénzkínálat fogalmát, ismertetni a bankrendszer szerepét a pénzteremtés mechanizmusában, a pénzpiac egyensúlyának lényegét és a kamatláb szerepét e folyamatban, **továbbá a pénz- és árupiac kapcsolatát.**

Tudják levezetni a makroökonómiai kereslet—kínálati függvényt, ismerjék fel azok kapcsolatát a különböző részpiacokkal, értelmezzék a makrogazdaság egyensúlyát.

A munkanélküliség és infláció fogalmának és okainak ismeretén túl legyenek tisztában a magyar gazdaság munkapiaci helyzetével és árszínvonalának alakulásával.

Legyenek képesek bemutatni a várakozások és az infláció kapcsolatát, ismertetni az állam feladatait és a makrogazdasági folyamatokba való beavatkozás lehetőségeit, eszközeit.

Lássák a költségvetési és a monetáris politika közti különbségeket, azok alkalmazhatóságát és hatásmechanizmusát.

A tanulók tudják definiálni a nemzetközi fizetési mérleg, a külkereskedelmi mérleg fogalmát és a valutapiaci alapfogalmakat.

Legyenek képesek feladatok megoldására

Marketing:

A tanulók legyenek képesek ismertetni a marketingkommunikáció fogalmát, jelentőségét, a marketingen belül elfoglalt helyét, a kommunikáció közvetlen, közvetett eszközeit (felsorolásszerűen), valamint a marketing és a kommunikáció kapcsolatát, eszközrendszerét, a reklám fogalmát, vállalati funkciót, a reklámcélok és -eszközök fajtáit. Tudjanak különbséget tenni a reklámeszközök és reklámhordozók között. Ismerjék fel a reklám társadalmi és gazdasági szerepét, tudjanak megalkotni, kivitelezni reklámüzeneteket.

Legyenek képesek reklámtervet készíteni, értelmezni a reklámetikai kódexet.

A tanulók tudják definiálni a PR fogalmát, elhelyezni a vállalkozás és környezete kapcsolatában. Legyenek képesek ismertetni a PR eszközeit, a kapcsolatszervezés folyamatát, az SP módszereit, sajátos területeit.

Tudjanak programokat készíteni a módszerek kialakítására, végrehajtására.

Vázolják fel a személyes eladás és fogyasztói magatartás kapcsolatát, a személyes eladás alapelveit, az eladó személyzettel szemben támasztott követelményeket, az eladás folyamatát és szabályait.

Ismerjék az eladási magatartás és az értékesítési mód kapcsolatát.

Tudják definiálni az imázs fogalmát, fajtáit, szükségességét, ismertetni a C. I. lényegét, kialakításának fontosságát, tartalmi és formai elemeit, gyakorlati megvalósítását, az arculati stratégiát.

Mutassák be a kiskereskedelmi áruforgalomra ható tényezőket, a vevőszolgálat, a márka, védjegy, design, választék szerepét, a szponzorálás célját, módjait.

Képesek legyenek bemutatni a márkaépítés folyamatát

Tapolca, 2004. március 26.

Készítették: Andáné Hering Mónika
Anda Lajos

Felhasznált irodalom:

1. Közgazdasági és marketing alapismeretek érettségi vizsga általános követelményei
in.: 100/1997 (VI.13) Korm. Rendelet - Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról. 2. sz. melléklet, második rész.
2. Szakmacsoportos alapozó oktatás a kereskedelem - marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportra
28/2000 (IX. 21.) OM rendelet a kerettantervek kiadásáról és alkalmazásáról
3. Közgazdasági és marketing alapismeretek érettségi vizsga RÉSZLETES követelményei
<http://www.nive.hu>

3. EMELT SZINTŰ SZAKMACSOPORTOS ALAPOZÓ OKTATÁS A VENDÉGLÁTÓ - IDEGENFORGALMI SZAKMACSOPORTRA KERESKEDELEM-MARKETING, ÜZLETI ADMINISZTRÁCIÓ

Az emeltszintű szakmacsoportos alapozó oktatás tantervében a tantárgyra vonatkozó kerettantervi követelmények kiegészülnek a vendéglátó - idegenforgalmi szakmacsoport szakmai előkészítő érettségi tantárgyra, a " **Vendéglátó idegenforgalmi alapismeretek**" -re vonatkozó emeltszintű érettségi vizsga követelményeivel.

Így az emeltszintű oktatás azoknál a résztantárgyaknál jelent többlet tartalmat, amelyek az emeltszintű érettségi vizsga követelményeibe beépülnek. Ezek: *Vendéglátó és turizmus ismeretek, Marketing, Szállodai ismeretek. (A táblázatban kurzív)*

A tanterv ezeket a résztantárgyakat érinti. Az emeltszintű **többlettartalmak félkövér** betűstílusban jelennek meg.

Az emeltszintű oktatás óraszámja két komponensből áll. A nem emeltszintű képzésre megállapított óraszámokból és a többlettartalmakra vonatkozó többletóraszámokból. A táblázatban a többletóraszámokat a + jelzi.

Óraterv

11. évfolyam

Szakmacsoportos alapozó oktatás tartalma		óraszám		
		éves	heti	ciklus
Részantárgy				
Vendéglátás - idegenforgalom szakmacsoportos alapozó ismeretek		296	8	16
E	<i>Vendéglátó és turizmus ismeretek</i>	148	3 + 1	6 + 2
E	<i>Marketing</i>	111	2,5 + 0,5	5 + 1
E	<i>Szállodai ismeretek</i>	37	0,5 + 0,5	1 + 1
Vendéglátás - idegenforgalom szakmacsoportos alapozó gyakorlatok		74	2	4
Vendéglátás - idegenforgalom szakmacsoportos alapozó gyakorlatok		74	2	4
Összesen		370	10	20

12. évfolyam

Szakmacsoportos alapozó oktatás tartalma		óraszám		
		éves	heti	ciklus
Részantárgy				
Vendéglátás - idegenforgalom szakmacsoportos alapozó ismeretek		256	8	16
E	<i>Vendéglátó és turizmus ismeretek</i>	112	2,5 + 1	5 + 2
E	<i>Marketing</i>	112	3 + 0,5	6 + 1
E	<i>Szállodai ismeretek</i>	32	0,5 + 0,5	1 + 1
Vendéglátás - idegenforgalom szakmacsoportos alapozó gyakorlatok		64	2	4
Vendéglátás - idegenforgalom szakmacsoportos alapozó gyakorlatok		64	2	4
Összesen		320	10	20

11-12. évfolyam

Célok és feladatok

A szakmacsoportos alapozó oktatás lehetőséget nyújt a kiválasztott szakmacsoport közös elméleti és gyakorlati ismereteinek elsajátítására, készségek, képességek fejlesztésére, az érettségire való felkészülésre, a pályaválasztási döntés illetve a szakirányú felkészítés továbbtanulás előkészítésére és az érettségi utáni szakképzés megalapozására.

A tantárgy célja hogy bővítse, rendszerezze és mélyítse el a közismereti és a szakmai orientációs tantárgyak keretében tanultakat, fejlessze, alapozza meg a szakmai műveltséget, készítse fel a szakmacsoport alapozó gyakorlataira.

A vendéglátás és az idegenforgalom sokszínű, tartalmas, aktív tanulói magatartást és tanulási élményeket is eredményező bemutatásával hívja fel a tanulók figyelmét a szakmák sajátosságaira, keltse fel az érdeklődésüket irántuk, mutassa be a pályák szépségeit, nehézségeit, hasznosságát, fejlődésének irányát, a szakterületen dolgozók tevékenységét, távlatait. Segítse a tanulókat leendő szakmai szerepük kiválasztásában, megfogalmazásában, egyéni életpályájuk reális megtervezésében.

Adjon alkalmakat, teremtsen feladathelyzeteket a tanulóknak képességeik, szakmai tehetségük kibontakoztatására, keltse fel az érdeklődést a szakmai tevékenységek mélyebb elméleti alapjai iránt.

Biztosítson lehetőséget a szakmacsoport munkaköreiben szükséges megfelelő magatartás kialakulásához, a tanulási és szakmai motiváció fejlesztésére, megerősítésére.

Neveljen a szakmai tevékenységekkel kapcsolatban tudatos, felelősségteljes magatartásra, alakítsa ki a tanulóknál a pontos és minőségi munkavégzés igényét, a környezettel szembeni felelősségérzetet.

A tantárgy meghatározza az idegenforgalom, a turizmus, a vendéglátás fogalmait, bemutatja a tevékenységét, területeit és jellemzőit, szerepét, kapcsolódásait a társadalmi élettel, a különböző gazdasági ágakkal, ismerteti a szállodák tevékenységét, munkafolyamatait, kapcsolódásuk rendszerét, szállodai üzem- és munkaszervezést, a marketing feladatait, eszközeit, szerepét és helyét a gazdálkodó szervezet működésében, ismereteket nyújt a piac lényegéről, szereplőiről, főbb motivációiról, a marketing etikai és jogi kérdéseiről.

Fejlesztési követelmények

A tantárgy tanulása során fejlődjenek a tanulóknak a szakmai tantárgyak tanulásához szükséges képességei, az ismeretelemző, értékelő, szintetizáló, fogalomalkotó, általánosító gondolkodása, az önálló tapasztalatszerzési és ismeretalkalmazási képessége, a gondolkodása, problémamegoldó képessége.

A szóbeli és írásos kommunikációban használja helyesen a nyelvet, értse a tevékenységével kapcsolatos alapfogalmakat, folyamatosan bővítsse a szókincsét, használja a helyzetnek és a célnak megfelelően a kommunikáció egyéb eszközeit is,

Folyamatosan tökéletesedjen a munkatársakkal való együttműködése, empátikus képessége, a kreativitása, felelősségérzete, kötelességtudata, ismerje el a mások teljesítményét, munkájának eredményeit, alakuljon ki a vendég tisztelete, megbecsülése.

A tárgy tanulása során a tanuló váljon képessé a különböző ismeretforrások használatára, az információk helyes értelmezésére, az ismeretek alkalmazására.

A tantárgyi tevékenység során szokja meg az önálló tanulást, az önművelést, az önálló és produktív feladatmegoldást, érezze meg a tanulási eredmények, sikerek értékét, örömeit.

Alakuljon ki, fejlődjen a szépérzéke, erősödjön meg a saját munkájával kapcsolatos igényessége, tanulása legyen átgondolt, célszerű és eredményes, írásos munkáiban törekedjen az igényes külalakra, mindennapi viselkedése, megjelenése is tükrözze választott hivatását.

A tantárgyi tevékenység végzése során erősödjék benne a tanulási és szakmai motiváció, váljon tudatos döntéssé a szakmaválasztás, erősödjön a szakmához, a választott munkához, életpályához való kötődés. Ismerje meg, fogadja el, és tudatosan alkalmazza a szakmai tevékenységek végzéséhez szükséges magatartási szabályokat, magatartásformákat.

A tanuló lássa meg a munka, a szakmai tevékenységek mögött az embert és a természetet, tisztelje annak értékeit, ismerje fel és utasítsa el a környezetszennyező, természet- és egészségkárosító tevékenységeket, az ilyen magatartást.

Mindennapi életében, iskolai tevékenységei és leendő munkája során alkalmazza az elméleti tantárgyakban tanult ismereteit, hasznosítsa megszerzett készségeit, képességeit.

Alakuljon ki egy komplexebb látásmód, képes legyen ismeretintegrálásra, a szakmai ismeretek egységére rendezésére.

11. évfolyam

Belépő tevékenységformák

A tanulók személyes utazási, vásárlási, vendégfogadással kapcsolatos tapasztalatainak, élményeinek, ismereteinek közös feldolgozása, rendszerezése, összefüggések megvilágítása.

Szakmai folyóiratok, szócikkek, turisztikai és reklámkiadványok, utazási irodai anyagok gyűjtése, elemzése, szakmai, ismeretterjesztő, reklámfilmek megtekintése, elemzése, értékelése.

A vendéglátás és a turizmus hazai történetének feldolgozása a tanulók önálló gyűjtőmunkájával.

Korábbi földrajzi ismeretek felhasználása, azok turisztikai, idegenforgalmi oldalról történő megközelítése.

A tananyagot kiegészítő információk megszerzése az internetről.

Az így szerzett információk alapján a tanulók tudják értelmezni a szállodák, szálláshelyek minőségi kategóriái közötti különbségeket.

Szituációs játékok a szakmai magatartás szabályainak felismerésére, a vendég és vendégfogadó kapcsolatára, az egymás iránti kötelezettségek és elvárások felderítésére.

A turizmus kínálati tényezőinek és a turisták igényeinek összevetése.

Műszaki dokumentációk, szállodai prospektusok, bemutatóanyagok segítségével a szállodai épület külső megjelenési formáinak, a belső terek kialakításának, a vendégszobák felszerelésének elemzése.

Könyvtári ismerethordozók használata.

Piackutatási tevékenység lebonyolítása (kérdőívszerkesztés, címlista kezelése, kérdőívek begyűjtése, feldolgozása).

Termékek elhelyezése az életgömbben, termékfejlesztési technikák elemzése.

Ötlebörze megvalósítása, csomagolástervezés, marketingfunkciók felismerése.

Célpiaci szegmensek kiválasztása, elérése.

Vendéglátó és turizmusismeretek

Témakörök	Tartalmak
A vendéglátás hazai története, fogalma, jelentősége	A hazai vendéglátás történelmi kialakulása, hagyományai. Fejlődési tendenciák, gazdasági jelentősége, társadalmi jelentősége.
A vendéglátás tevékenységi körei	A termelés, az értékesítés, a szolgáltatásértékesítés fogalma, folyamata, formái. Tárgyi és személyi feltételek. A vendéglátás dolgozóival szemben támasztott követelmények. A vendéglátás és a környezetvédelem összefüggései.
A vendéglátás üzlethálózata	Vendéglátó üzletek csoportosítása szakjelleget és minőség szerint. Üzletkörök és -típusok jellemzői. A vendéglátó üzletek kategorizálásának szempontjai.
A turizmus fogalma, története és jelentősége	Az idegenforgalom kialakulásának története. Fogalmi meghatározása. Gazdasági és társadalmi jelentősége. Kapcsolata más gazdasági ágakkal.
A turizmus tevékenysége, formái	Az aktív és passzív turizmus fogalma, tevékenysége, feltételrendszere. A turizmus formái, jellemzői, sajátosságai. A turisztikai hírverés módszerei. Az aktív és passzív turizmushoz kapcsolódó programok tervezése.
A turizmus és a környezet összefüggései	A turizmus és környezetvédelem összefüggései. A környezetvédelem fontossága. A zöld turizmus jellemzői és jelentősége.
A hazai turizmus jellemzői, szerepe a gazdaságban	A turizmus jelenlegi helyzete. Fejlődési tendenciái.

Széchenyi István Szakképző Iskola

	Legfontosabb statisztikai mutatók.
A nemzetközi turizmus tendenciái	A nemzetközi turizmus helyzete. Fejlesztési trendek és a hazai turizmusra gyakorolt hatásuk.
A turizmus szervezeti struktúrája	A turizmus szervezeti felépítése. Ágazatot irányító szervezetek. Turisztikai vállalkozási formák, azok jellemző sajátosságai. Szakmai és érdek-képviselői szervezetek.

Szállodai ismeretek

Témakörök	Tartalmak
Szálláshelyek, szállodák fogalma	A szálláshelyek fogalmi meghatározása, csoportosítása. A szálláshelyek, szállodák kínálati elemei, minőségi kategóriái és annak elvei.
A szálloda működésének feltételei	Tárgyi feltételek. A szállodai épület külső megjelenése, belső tagolódása. Szálláshely létesítés és értékesítés kockázati tényezői. A szálloda helyiségei, berendezései. A vendégszoba. A szálloda műszaki berendezései.
Személyi feltételek, követelmények, magatartási szabályok	A szállodai tevékenység struktúrája. Kapcsolódó munkakörök. Munkaerő-gazdálkodás. Egyéb szálláshelyek működésének feltételei. Dolgozókkal szemben támasztott alap- és szakmai követelmények. Viselkedési normák és szabályok.
Szállodai üzemeltetés	Elszállásolási munkafolyamatok, tevékenységek. Földszinti munkakörök, a Front Office fogalma, feladatai. Emeleti munkafolyamatok. A tevékenységgel járó felelősség kérdése.
A vendég ellátásával kapcsolatos munkafolyamatok	A szállodai tevékenységgel kapcsolatos vendéglátó feladatok. Speciális munkafolyamatok. Reggeliztetés, főétkezés, egyéb étkeztetés. A szobaszerviz mint speciális vendéglátó-tevékenység.
A kiegészítő szolgáltatás munkafolyamatai	Az elszállásolást és vendéglátást kiegészítő munkafolyamatok. Termelés és ehhez kapcsolódó munkaterületek. Raktárak, tárolók. Szolgáltatásformák, lehetőségek.

Marketing

Témakörök	Tartalmak
A marketing kialakulása, fogalma, fejlődése	A marketing történetének áttekintése. A marketing szükségessége, fejlődése Magyarországon. A marketingmix fogalma. A marketing folyamata.
Piaci környezet elemzése, a piac szerkezete	A vállalat mikro- és makrokörnyezete. A piac fogalma és kategóriái. Piaci szerkezet, piaci formák. Piaci szereplők, piactípusok. Piaci szereplők és a piactípusok. A piac méretének mutatószámai.
Fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás	Fogyasztói magatartás: szükséglet, kereslet. A Maslow-féle szükségleti piramis. Vásárlási magatartástípusok.

	A vásárlási folyamat szakaszai. Szervezeti vásárlói magatartás. A szervezetek beszerzési döntéseinek folyamata.
Célpiazi marketing, piacszegmentálás.	Differenciálatlan és differenciált marketing. A célpiazi marketing lényege, kialakítása. Piacszegmentáció.
Célpiacon kiválasztása	Célpiacon kiválasztása. Termékpozicionálás. A szervezeti vásárlók piacszegmentációja.
A marketing információs rendszere	Információszükséglet. Az információs rendszer funkciói. Az MIR belső rendszere, működése.
A piackutatás fajtái, módszerei	A piackutatás fogalma, területei. Fajtái, módszerei. Szekunder és primer piackutatás. A kutatás alanyainak kiválasztása. A kérdőívszerkesztés szabályai. A piackutatás folyamata. A kutatási módszerek jellemzése, alkalmazási területei A piackutatási eredmények értékelése.
A piackutatás felhasználási területei	A kutatási eredmények értékelése. Piackutató jelentés. Konkurenciaanalízis.
Termékpolitika, termékfejlesztés	A termék fogalma, csoportosítása. A termék piaci életgörbéje. Vállalati termékpolitika. Termékfejlesztés, termékszerkezet. Új termék kialakításának, piaci bevezetésének folyamata. Termékfejlesztéshez kapcsolódó jellemzők, csomagolás, márka. Design. A termékpiaci stratégiák meghatározása, a termékportfólió. Ötletkeresési technikák.
Árpolitika, árstratégia	Az árpolitika lényege, céljai. Árstratégia az életgörbe szakaszaiban. Fogyasztói árelfogadás. Árpolitika, napi árak kialakítása. A fedezeti pont. A fogyasztói árelfogadást és árérzékenységet befolyásoló tényezők.
Értékesítéspolitikai, csatornák kiválasztása	A disztribúciós rendszer. Marketingcsatornák. Marketingrendszerek. A marketing és az elosztási csatornák közötti összefüggés. <i>A kereskedelem helye és szerepe a piacgazdaságban</i> A franchise.

A továbbhaladás feltételei

Vendéglátó és turizmusismeretek:

A tanulók mutassák be a vendéglátás kialakulásának történetét, a különböző történelmi korokhoz kapcsolódó hagyományait, a mai vendéglátás jellegzetességeit és helyzetét, a hazai vendéglátás jellemző üzlettípusait, a

fejlődés tendenciáit, a turizmus szervezeti struktúráját, irányítási rendszerét, vállalkozási formáit, azok jellemzőit, a turisztikai tevékenységet folytató vállalkozó feladatait és felelősségét.

Érvekkel tudják bizonyítani a hazai turizmus, a vendéglátás nemzetgazdasági jelentőségét, társadalmi fontosságát.

Ismerjék a turizmus és vendéglátás nemzetközi trendjeit, hatását a hazai turisztikai piac alakulására. Példákban tudjanak érvekkel alátámasztott véleményt mondani a vendéglátásban dolgozók emberi és szakmai alkalmasságáról, a tárgyi feltételek megfelelőségéről.

Határozzák meg egy adott vendéglátóüzlet profilját, adják meg az üzlet minőségi kategóriáját.

Helyesen alkalmazzák a tanult fogalmakat, kategóriákat gyakorlatból vett példák elemzése, megítélése során.

A magatartások, tevékenységek megítélésében, a véleményalkotásban mutatkozzék meg hivatástudatuk, emberszeretetük, a környezet és a természet védelme iránti elkötelezettségük.

Szállodai ismeretek:

A tanulók pontosan határozzák meg a szálláshely, szálloda fogalmát, ismertessék a szálloda tárgyi működési feltételeit, a szálloda műszaki berendezéseit, a szállodai épület előnyös külső megjelenésének és belső tagolódásának jellemzőit, a különböző helyiségek funkcionális kapcsolódását.

Leírásuk alapján pontosan kategorizáljanak különböző szálláshelyeket.

Rendeljék össze a szállodai munkaköröket a tevékenység struktúrájával.

Értsék a munkaerő-gazdálkodás és a jövedelmezőség összefüggését, alkossanak konkrét helyzetekben véleményt a munkaerő változásának hatásáról.

Lássák át a szállodás és vendéglátó-tevékenység összefüggéseit, a vendég ellátásával kapcsolatos munkafolyamatokat, pontosan ismertessék a reggeliztetés, főétkeztetés, egyéb étkeztetés feladatait, a szobaszerviz és más szállodai szolgáltatások funkcióját, a földszinti és az emeleti feladatokat.

A tantárgyi tevékenységükben feleljenek meg az alapvető magatartási szabályoknak és viselkedési normáknak.

Marketing:

A tanulók mutassák be a marketing történetét, szerepét a piacgazdaságban.

Alkossanak véleményt a marketing magyarországi helyzetéről és változásairól, elemezzék szerkezetét, határozzák meg a piaci szereplőket és piactípusokat.

A marketingmix elemeinek ismerete alapján megalapozottan alkossanak véleményt konkrét termékfejlesztési, árképzési, értékesítési helyzetekről, eljárásokról, műveletekről.

Pontosan határozzák meg a piacszegmentáció fogalmát, konkrét feladatokhoz helyesen válasszanak marketingeszközöket.

Készítsenek és társaik környezetében alkalmazzanak egyszerű piackutató eszközöket, kérdőívet, elemezzék egy adott közeg fogyasztói magatartását.

A tanulók ismerjék a marketingstratégiák típusait, a marketing koncepció kialakításának módját és formáját.

Képesek legyenek a marketingkutatás statisztikai módszerével alkalmazására, az információ megszerzésére és feldolgozására.

Tudjanak marketingtervet összeállítani.

12. évfolyam

Belépő tevékenységformák

Kiselőadások a vendéglátás üzlethálózatáról, a vendéglátóüzlettípusok jellemző kínálatáról, egy-egy vendéglátóüzlettípusról, azok jellemző megjelenési stílusjegyeiről.

Egy adott fogadó országba irányuló utazás megtervezése, figyelembe véve a közösen meghatározott feltételeket, építve a korábban más tantárgyakban tanult ismeretekre.

Kutatómunka a környezetvédelem és a turizmus témakörében.

Internet használatával állítsanak össze turisztikai kínálati elemeket, utazási ajánlatokat, térképezzék fel a magyarországi szálláshelyeket.

Szituációs játékok segítségével ismerkedés a szállodai üzemeltetés különböző munkaköreivel.

Viselkedési normák és szabályok gyakoroltatása, eladásösztönzés, személyes eladás, kapcsolatszervezés módszereinek gyakorlása szerepjátás formájában.

Újsághirdetés megfogalmazása, szórólapok, plakátok tervezése.

Reklámok részletes elemzése.

Marketingfolyamatok tervezése, vizsgálata (vállalati arculat, komplex reklámterv elkészítése, hatásvizsgálat).

Vendéglátó és turizmusismeretek

Témakörök	Tartalmak
A vendéglátás és a turizmus kapcsolata	Kialakulásának és fejlődésének feltételei. A vendéglátás és turizmus kapcsolatának fontossága, fejlődésének feltételei. Turisztikai fogadóképesség fogalma. Vendéglátással való összefüggései.
A turizmus és a vendéglátás résztvevői	A turizmust lebonyolító szervezetek. Jellemzőik. Feltételrendszereik. A turizmus szervezetei közötti kapcsolatrendszer.
A turizmus és a vendéglátás tárgyi és személyi feltételei	A turizmus egyes tevékenységeihez kapcsolódó tárgyi és személyi feltételek. A turizmus feltételeit szabályozó jogszabályok. A vendéglátás egyes tevékenységeihez kapcsolódó tárgyi és személyi feltételek. Tárgyi és személyi feltételekre vonatkozó jogszabályok.
A turizmus és a vendéglátás piaca és résztvevői	Általános jellemzők. Kereslet-kínalat-ár összefüggései. Piacra ható tényezők. Piaci résztvevők feladatai. Piaci résztvevők szerepe. A turizmus és a vendéglátás keresletét befolyásoló tényezők. A jelenlegi helyzet értékelése. A piac fejlődését meghatározó tényezők. A gazdasági verseny feltételei, területei és sajátosságai. A piaci kockázat fogalma, lényege. A beutaztatás és kiutaztatás árképzési szempontjai. A vendéglátás kínálatának tervezése, árkialakítása. Kockázati formák és tényezők a vendéglátás piacán.
A turizmus és a vendéglátás ügyvitele	Ügyviteli feladatok. Üzleti levelezési szabályok. Üzleti levél készítése. A bizonylat fogalma, fajtái, kiállítási szabályok. A forgatókönyv fogalma, fajtái, a készítés szabályai, jelentősége A leltár fogalma, fajtái, a leltározás szabálya, funkciója, sajátosságai. Az ellenőrzés fogalma, módjai, hatása a gazdálkodás egészére. Az elszámolás, elszámoltatás fogalma, lényege, fajtái.

Szállodai ismeretek

Témakörök	Tartalmak
A szállodaüzem irányítása és vezetése	Hotelmenedzsment. Vezérgazgató. Éttermi igazgató. Gazdasági igazgató. Értékesítési és marketingigazgató. Humánpolitikai vezető. A szálloda funkcionális rendszere, irányítási szintjei, összefüggései.
A szállodai tevékenység folytatására vonatkozó	

jogszabályok

A szállodai ügyvitel	A szállodai ügyvitel általános meghatározói. Ügyvitel a recepcióban. Hoteljournal. A foglaltság ellenőrzése. Szobafoglalási rendszer fogalma, funkciója, fajtái és hazai gyakorlata. A szállodai bevételelszámolás ellenőrzésének rendje. Üzleti levelezések. Egyéb szálláshelyek ügyvitele.
A szálloda gazdálkodási rendje	Gazdasági, pénzügyi és számviteli feladatok. A szálloda eredménykimutatása, a mutatók közötti összefüggések. Értékesítési tevékenység. A szállodai marketing. Egyéb szálláshelyek gazdálkodása.
Munkavédelem, biztonságsszolgálat	Munkavédelem. Egészségügy. Környezetvédelem. Biztonságvédelem a szállodában. Tulajdonvédelem a szállodában. Vendégpanaszok. Döntések szakmai szituációkban.

Marketing

Témakörök	Tartalmak
A marketingkommunikáció eszközzrendszere	A marketing és kommunikáció kapcsolata. Eszközei, eszközzrendszere.
A reklám szerepe, fejlődése	A reklám fogalma, funkciói. A reklámcélok, -eszközök fajtái, csoportosítása. Vizuális eszközök. Auditív eszközök. Audiovizuális eszközök. Reklámeszközök, reklámhordozók. A reklám társadalmi, gazdasági szerepe. <i>A reklám fejlődése.</i> A reklám a fogyasztók mindennapi életében
Reklám tervezése, szervezése	A reklámszervezés lépései. A reklámkampány lebonyolítása. Reklámtervezés. A reklámhatás vizsgálata.
Az eladásösztönzés, és a személyes eladás	Az eladásösztönzés fogalma, funkciói. Az eladásösztönzés módszerei. A személyes eladás fogalma, jellemzői, előnyei. Az eladóval szemben támasztott követelmények. Az eladási magatartás és az értékesítési mód kapcsolata.
Public Relations (PR)	A PR fogalma. Helye a vállalkozás és környezetében. PR-eszközök. A kapcsolatszervezés folyamata. A PR akciók, és a szponzorálás.
Imázs, egyedi vállalati arculat	Az imázs fogalma, fajtái, szükségessége. Az egyedi vállalati arculat kialakításának fontossága, tartalmi és formai elemei. Az image fajtái.,

A Corporate Identity

A Corporate Identity tartalmi és formai elemei kialakítása.

Az egyéb piacbefolyásolási eszközök	A védjegy funkciói, típusai. A csomagolás funkciói, és típusai
-------------------------------------	---

A márkaépítés folyamata és a márkahűség.

A direkt marketing fő csatornái.

A vevőszolgálat szerepe, lényege.

Az online marketing jelentősége.

Idegenforgalmi marketing	Fogalma. Marketingkoncepció, marketingcélok.
Az idegenforgalmi marketing eszközei	A piaci szolgáltatás kialakítása. Árképzés. Piaci munka (kommunikáció). Disztribúció.
Etika és jog a marketingben	Reklámetika. Jogi kérdések a marketingben. Versenyszabályozás. Jogi előírások.

A továbbhaladás feltételei

Vendéglátó és turizmusismeretek, Szállodai ismeretek:

A tanulók mutassák be a vendéglátás és a turizmus kapcsolatát, az egyes tevékenységek szerves kapcsolatát, ennek hatását a piaci lehetőségekre, a turizmus és a vendéglátás résztvevőit, a turizmust lebonyolító szervezetek és működésük feltételrendszerét.

Határozzák meg egy leírással meghatározott terület, körzet turisztikai fogadóképességét.

Ismerjék a működéshez szükséges tárgyi és személyi feltételeket, tudjanak hozzáférni a tevékenység folytatásához kapcsolódó előírások forrásaihoz.

Ismertessék a szálloda gazdálkodási rendszerét, a szállodai ügyvitel tagolódását, a szobafoglalási rendszereket, a foglaltság folyamatos ellenőrzésének módját.

Érveléssel bizonyítsák a bizonylati fegyelmet, az elszámolás és elszámoltatás fontosságát, eseteleírásokban, feladatokban helyesen alkalmazzák annak szabályait.

Esetelemzésekben alkossanak megalapozott véleményt jogi, munkavédelmi, rendészeti, vagyonvédelmi, környezetvédelmi, egészségügyi kérdésekben, tudjanak érvelni véleményük mellett a szálloda felelősségének kérdésében.

Rendeljék a tevékenységelemekhez a turizmus, a vendéglátás és a szálloda ügyviteli feladatait.

Készítsenek adott helyzetekben megfelelő tartalmú és formájú üzleti leveleket, adott célra forgatókönyvet.

Leírás alapján ismerjék fel, nevezzék meg a vezetői munkaköröket, rendeljék hozzá a feladat- és felelősségi köröket, a vezetés különböző szintjeinek funkcionális tagozódását, a tevékenységi területeket, az ezekhez kapcsolódó döntési szinteket.

Marketing:

A tanulók helyesen határozzák meg a reklám, reklámeszköz, reklámhordozó, marketingkommunikáció, PR, imázs, arculati stratégia fogalmát, azok szerepét, jelentőségét.

Teljeskörösen rendszerezze a kommunikáció közvetlen és közvetett eszközeit, a reklámcélok és -eszközök fajtáit.

Magyarázzák meg a személyes eladás és fogyasztói magatartás kapcsolatát, ismertessék a személyes eladás alapelveit.

Mutassák be a marketing és a kommunikáció kapcsolatát, eszközrendszerét, a reklám társadalmi és gazdasági szerepét.

Konkrét célokra készítsenek reklámtervet, reklámüzeneteket.

Esetelemzésekben alkossanak véleményt az eladószemélyzet magatartásáról, tevékenységéről.

Esetek megítélésében a reklámetikai kódex alapján mondjanak véleményt.

Képesek legyenek reklámeszközök és a reklámhordozók közötti különbség meghatározására.

Tudják a reklámterv készítésének technikáját és módszerét.

Ismerjék a reklámetikai kódexben megfogalmazott alapvető szabályokat.